

Eksperu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

Otrā cikla (profesionālā maģistra) studiju programma “PSIHOLOĢIJA”

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
Rīgas Ziemeļvalstu augstskola

Eksperti rekomendē licencēt studiju programmu latviešu valodā.

Eksperti:

1. Eksperts, Dr.psych., profesors **Aleksandrs Koļesovs**
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētā eksperte **Edīte Kalniņa**
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts **Matīss Pumpurs**

Datums (15/10/2025)

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU

Satura rādītājs

1. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	6
2. Resursi un nodrošinājums	13
3. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	19
4. Mācībspēki	27
5. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	32
6. Novērtējums	38
7. Rekomendācijas	41
8. Prasību vērtējumu kopsavilkums	43

Informācija par ekspertiem

Akadēmiskās vides pārstāvis	<i>Aleksandrs</i>	<i>Koļesovs</i>	<i>Dr.psych.</i>	<i>Latvijas Universitāte</i>
Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētā eksperte	<i>Edīte</i>	<i>Kalniņa</i>	<i>Mg.psych.</i>	<i>VAS Valsts nekustamie īpašumi</i>
Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts	<i>Matīss</i>	<i>Pumpurs</i>		<i>Rīgas Stradiņa universitāte</i>

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	<i>15.09.2025. (Rīga) un 24.09.2025. (Fergāna)</i>
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	<p>Atzinums sniegts, izmantojot AIC nodrošināto informāciju:</p> <ol style="list-style-type: none"> Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas (RZA) iesniegums otrā cikla (profesionālās maģistra) studiju programmas “Psiholoģija” (47313) licencēšanai un tā pielikumi; RZA sniegtā papildinformācija, balstoties uz AIC pieprasījumu. RZA sniegtā papildinformācija, balstoties uz novērtēšanas ekspertu pieprasījumu pēc vizītēm. <p>Atzinuma izveidē izskatīts normatīvais regulējums:</p> <ol style="list-style-type: none"> Augstskolu likums https://likumi.lv/ta/id/37967-augstskolu-likums Vides aizsardzības likums https://likumi.lv/ta/id/147917-vides-aizsardzibas-likums Izglītības likums https://likumi.lv/ta/id/50759-izglitibas-likums Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums https://likumi.lv/ta/id/282333-civilas-aizsardzibas-un-katastrofas-parvaldisanas-likums Ministru kabineta noteikumi Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi” (11.12.2018.) https://likumi.lv/ta/id/303957-studiju-programmu-licencesanas-noteikumi Ministru kabineta noteikumi Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības

	<p>klasifikāciju” (13.06.2017.) https://likumi.lv/ta/id/291524-noteikumi-par-latvijas-izglitibas-klasifikaciju</p> <p>7. Ministru kabineta noteikumi Nr. 305 “Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu” (13.06.2023.) https://likumi.lv/ta/id/342818-noteikumi-par-valsts-profesionalas-augstakas-izglitibas-standartu</p> <p>8. Ministru kabineta noteikumi Nr.70 “Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi” (23.01.2007.) https://likumi.lv/ta/id/152072-studiju-liguma-obligati-ietveramie-noteikumi</p> <p>9. Ministru kabineta noteikumi Nr.202 “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājumus dokumentus” (16.04.2013.) https://likumi.lv/ta/id/256157-kartiba-kada-izsniedz-valsts-atzitus-augstako-izglitibu-apliecinosus-dokumentus</p> <p>10. Psihologu likums https://likumi.lv/ta/id/290115-psihologu-likums</p> <p>11. Likums par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu https://likumi.lv/ta/id/26021-par-reglamentetajam-profesijam-un-profesionalas-kvalifikācijas-atzisanu</p> <p>Citi avoti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ekspertu vizīšu RZA (Rīgā un Fergānā) laikā iegūtā informācija 2. RZA Mājaslapas https://isma.lv/, https://rnu.lv/ un https://ismaeu.uz/ 3. RZA Stratēģija https://rnu.lv/par-rnu/dokumenti/ 4. Mājaslapa http://eplatforma.aika.lv 5. Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG). 6. https://www.lursoft.lv 7. https://www.viis.gov.lv/ 8. Psihologu reģistrs (https://www.ikvd.gov.lv/lv/psihologu-registrs)
--	--

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību Rīgas Ziemeļvalstu augstskola
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Psiholoģija
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	Pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programma “Psiholoģija” (iesniegta licencēšanai)
4.	Studiju programmas nosaukums (iekavās norādīt nosaukumu angļu valodā)	Otrā cikla (profesionālā maģistra) studiju programma „Psiholoģija” (<i>Second cycle (professional master) study programme “Psychology”</i>)
4.1.	Studiju programmas apakšprogrammas nosaukums (ja piemērojams)	-
5.	Studiju programmas/ apakšprogrammas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	47313
5.1.	Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI)/ Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) līmenis	7.LKI / EKI
6.	Studiju programmas/ apakšprogrammas īstenošanas valoda	Latviešu - Rīgā Angļu – Rīgā, Fergānā
7.	Studiju programmas/ apakšprogrammas apjoms, ilgums, īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	120 ECTS, 2 gadi – pilna laika klātie, un 2 gadi un 5 mēneši – nepilna laika neklātie
8.	Uzņemšanas prasības, tajā skaitā, katrā apakšprogrammā (ja piemērojams)	Pirmā cikla augstākā izglītība psiholoģijā un iestājpārbaudījums. Studijām angļu valodā nepieciešamas angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī.
9.	Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	Valērijas Seiles iela 1, k.6,7, Rīga, LV-1019 Fergānas filiāle, Al-Fergani iela 48, Fergāna, Uzbekistāna
10.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju), tajā skaitā, katrā apakšprogrammā (ja piemērojams)	Profesionālais maģistra grāds psiholoģijā un psihologa kvalifikācija (47313)

1. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Prasība (1): Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Analīze

1. Studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami, savstarpēji saistīti un atbilst attiecīgajam LKI/EKI līmenim. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.

Rīgas Ziemeļvalstu augstskola (turpmāk tekstā – Augstskola) pamato otrā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Psiholoģija” izveidi ar mūsdienu darba tirgus tendencēm, sabiedrības veselības vajadzībām un starptautisko salīdzinošo datu analīzi (Studiju programmas raksturojums, turpmāk tekstā – SPR). Augstskola deklarē studiju programmas izstrādes atbilstību Augstskolas stratēģijai 2024.–2030. gadiem (SPR; <https://rnu.lv/par-rnu/dokumenti/>). Atbilstoši tās dibinātāja akciju sabiedrības „Izglītības nams” valdes noteiktajam, akadēmiskajā un zinātniskajā darbā Augstskola specializējas dabaszinātņu un sociālo zinātņu jomās (Augstskolas stratēģija 2024.–2030. gadiem, 10. lpp.).

Studiju programmas mērķis ir formulēts, ņemot vērā izglītības pēctecības principu, un paredz pilnveidot studentu zināšanas un izpratni par psiholoģiju, attīstīt iemaņas pētniecībā, kā arī veidot profesionālās prasmes darbam organizāciju vidē.

Kopumā, studiju programmas apraksts atbilst LKI/EKI 7. līmeņa prasībām. Programmas mērķis (SPR, 5.lpp) – **paaugstināt studentu teorētisko zināšanu apguves līmeni, pilnveidot izpratni par psiholoģijas zinātni, attīstīt praktiskās iemaņas pētniecībā un veidot prasmes profesionālajā darbībā organizāciju vidē** – atbilst 7. LKI/EKI līmeņa prasībām (padziļinātas, uz jomas jaunākajiem atklājumiem balstītas zināšanas psiholoģijā, spēja uzņemties iniciatīvu). Studiju programmas uzdevumi un rezultāti ir aprakstīti saskaņā ar profesijas standartu (<https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-108.pdf>). Uzdevumi (psiholoģijas teoriju un pētījumu kritiska analīze, pētījumu izstrāde, kompetenču pilnveide, darbs individuāli un komandā) ir loģiski sasaistīti ar definētajiem rezultātiem (SPR, 5.lpp), un to atbilstība LKI/EKI 7. līmeņa prasībām ir atspoguļota salīdzinājumu tabulā (SPR, 6.-7. lpp.). Studiju rezultāti strukturēti atbilstoši zināšanām, prasmēm un kompetencēm, tomēr formulējumi vietām ir vispārīgi. LKI/EKI 7. līmeņa prasības arī tiek formulētas saīsinātā veidā, jo SPR (6.-7. lpp.) iekļauj piecus pamatelementus pretstatā sešiem zināšanu, prasmju un kompetenču pamatelementiem līmeņa aprakstā Noteikumos par Latvijas izglītības klasifikāciju (SPR, 2. tabula). Detalizētāka kursu rezultātu kartēšana (SPR, 6.pielikums) atspoguļo rezultātu saistību ar LKI/EKI 7. līmeņa prasībām, bet prasības arī tiek prezentētas saīsinātā veidā (pieci punkti studiju programmas kartēšanā pret sešiem punktiem Noteikumos par Latvijas izglītības klasifikāciju).

Studiju programmas rezultātu sasniegšanai ir paredzētas divas studiju formas: pilna laika klātie un nepilna laika neklātie (SPR, 1. lpp.). Saskaņā ar iesniegtajiem dokumentiem (Augstskolas Rektora rīkojums 23. pielikumā), pilna laika klātie studiju programma paredz vismaz 8 kontaktstundas no 25 akadēmiskajām stundām (1 ECTS). Nepilna laika neklātie studiju programma paredz 0 (nulli) kontaktstundas no 25 akadēmiskajām

stundām, kas rada neskaidrību saistībā ar mērķi veidot studējošo prasmes darbam organizācijā. Jāatzīmē, ka izglītības programmas īstenošanas forma bez kontaktstundām nesaskan ar neklātienes formas definīciju Izglītības likuma 1. panta 14.2 punktā, jo neklātienes studijās “izglītojama **daļu** no izglītības iestādes īstenotas izglītības programmas satura apgūst patstāvīgi”. Tāpat Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EQF) un Boloņas procesa ECTS lietotāja rokasgrāmata (European Commission, 2015) nosaka, ka ECTS kredītpunkti ietver gan kontaktstundas, gan patstāvīgo darbu, nodrošinot mācību mērķu sasniegšanu. Psiholoģijas studiju jomā kontaktnodarbības ir īpaši nozīmīgas praktisko iemaņu, supervīzijas, eksperimentālo metožu un profesionālās ētikas apguvei. Īstenojot studiju kursu nepilna laika neklātienes formātā, nav iespējams sasniegt atbilstību sekojošām Psihologa standartā noteiktajām kompetencēm (<https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-108.pdf>): spēja veidot kontaktu ar klientu un noskaidrot klienta vajadzības (4.1.p.), spēja sniegt klientam atgriezenisko saiti par veikto psiholoģisko izpēti klientam iespējami saprotamākā veidā (4.8.p.), spēja veidot kontaktu ar klientu, izmantojot psiholoģiskās konsultēšanas pamatprincipus (4.11.p.), spēja organizēt psiholoģiskās konsultēšanas procesu, izmantojot psiholoģiskās konsultēšanas pamatprincipus (4.14.p.), spēja sniegt psiholoģisko palīdzību (4.26.p.), spēja ievērot un nodrošināt ētikas un vispārpieņemtās uzvedības normas un psihologa darbā lietot sadarbības un komunikācijas kompetences (5.4.p.) un c.

Studiju programmas izstrādē tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki un darba devēji (SPR, 6.lpp.; ekspertu saruna ar mācībspēkiem un darba devējiem Rīgā un Fergānā). Tā kā Augstskolai vēl nav studējošo psiholoģijas jomā, tiek deklarēta citu studiju programmu studentu iesaiste psiholoģijas programmas izstrādē.

Uzbekistānā atbalstu studiju programmas izveidei paudusi Fergānas pilsētas pašvaldības Ģimenes un sievietes jautājumu nodaļa, norādot vajadzību pēc speciālistiem atbalsta sniegšanai izglītībā, ģimenēs un stresa situāciju pārvarēšanai (Pielikums 15a). Atbalstu studiju programmas izveidei pauž arī Uzbekistānas Psihologu asociācija, norādot vajadzību pēc psihologiem organizācijās, īpaši ārvalstu uzņēmumos valstī un vajadzību pārņemt Eiropas pieredzi, zināšanas un prasmes (Pielikums 15.jaut). Tomēr SPR dokumentā vispār nav minēts un analizēts pamatojums studiju programmas īstenošanai Uzbekistānā.

Rīgas Ziemeļvalstu augstskola ir lietišķo zinātņu augstskola, tās nosaukuma tulkojums angļu valodā - Riga Nordic University - var radīt maldinošu priekšstatu starptautiskajai auditorijai, jo šāds nosaukums norāda uz klasisku universitāti, nevis lietišķo zinātņu augstskolu. Tāpēc korekts un starptautiskajā praksē atbilstošs nosaukuma tulkojums būtu “Riga Nordic University of Applied Sciences.” (<https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fhei%2Fview&id=24>)

Eksperti vērs uzmanību, ka atšķiras Latvijas Republikas un Uzbekistānas izglītības prakse. Latvijā psihologu profesionālo darbību regulē Psihologu likums (<https://likumi.lv/ta/id/290115-psihologu-likums>), kura 3. pantā ir noteikts, ka patstāvīgu psihologa profesionālo darbību var veikt persona ar augstākās izglītības diplomu par akreditētas bakalaura studiju programmas un akreditētas maģistra studiju programmas psiholoģijā apguvi vismaz 200 kredītpunktu apjomā, turklāt vismaz viena no šīm programmām ir profesionālā studiju programma. Nepieciešama reģistrācija psihologu reģistrā un psihologa sertifikāts noteiktā darbības jomā. Pēc ekspertu lūguma noorganizētajā papildu sarunā ar Fergānas Valsts universitātes mācībspēku iegūta informācija, ka

Uzbekistānā psihologi praktisko darbību uzsāk uzņēmumos jau pēc bakalaura grāda iegūšanas (piemēram, slimnīcā, nokārtojot iekšējo slimnīcas ievadmācību 6 mēnešu apjomā), savukārt maģistra grāds ir lielākoties pētniecības un akadēmiskā darba turpināšanai. Latvijas Republikas Psihologu likums Uzbekistānas psihologiem nav juridiski saistošs. Latvijā saskaņā ar Psihologu likumu ir izveidota Psihologu sertifikācijas padome, kuras sekretariāta funkcijas nodrošina Izglītības kvalitātes valsts dienests, un ir arī Psihologu ētikas komisija. Psihologa profesija Latvijā ir reglamentēta un saskaņā ar likumu "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību apliecina attiecīgo profesionālās darbības jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iegūts psihologa sertifikāts. Pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programmas novērtēšanas eksperti ir secinājuši, ka studiju programma nav īstenojama Uzbekistānā, jo tas būtu pretrunā Psihologu likumam un likumam "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu". Līdz ar to eksperti uzskata, ka Uzbekistānā nav īstenojama arī otrā cikla (profesionālā maģistra) studiju programma, jo bez pirmā cikla studijām netiktu nodrošināts pilns psihologu izglītības un sertifikācijas cikls saskaņā ar Latvijas normatīvo regulējumu.

Nav atbilstības atsevišķām Augstskolu likuma un citām normatīvo aktu prasībām, Eksperti norāda, ka nav apliecinājuma, ka RZA studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā, ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta Uzbekistānā, kā arī Latvijā studijas nebūs iespējas turpināt angļu valodā studējošajiem un neklātienē studējošajiem. Augstskolai ir noslēgts līgums tikai ar Daugavpils Universitāti par sadarbību studiju procesa turpināšanai atbilstošā studiju programmā (Psiholoģija (47313)), taču Daugavpils Universitāte īsteno šo studiju programmu tikai pilna laika klātienē, latviešu valodā, kas atstātu nepilna laika neklātienē studējošos un angļu valodā studējošos bez izglītības turpināšanas iespējām. Latvijā visas psiholoģijas studiju programmas tiek īstenotas latviešu valodā pilna laika klātienē vai nepilna laika klātienē. Līgums nav noslēgts ar nevienu Uzbekistānas universitāti, kurā studējošie varētu turpināt studijas angļu valodā kādā līdzvērtīgā psiholoģijas studiju programmā klātienē un neklātienē angļu valodā.

2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/ koledžas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.

Augstskolas studējošo skaita dinamika, tendences un veikspējas rādītāji SPR nav analizēti. Nozares tendenču analīze iekļauj vairākus elementus:

1. Atsauces uz Pasaules Ekonomikas foruma ziņojumu (<https://lv.erda.lv/resources>) par konsultantu nepieciešamību organizācijas darbinieku atbalstam un labbūtības veicināšanai.
2. Ierobežoto darba un organizāciju psiholoģijas jomas pieejamību Latvijā, atsaucoties uz vienīgo Latvijas Universitātes maģistra studiju programmas ietvaros piedāvāto specializāciju darba un organizāciju psiholoģijā (<https://www.lu.lv/studijas/studiju-programmas/magistra-limena-studijas/psihologija-1/>).
3. Latvijā reģistrēto psihologu skaita analīzi (SPR, 8. lpp.).

Izteiktais arguments par garīgās veselības aprūpes speciālistu trūkumu nav tiešā veidā attiecināms uz darba un organizāciju psiholoģijas jomu.

SPR 21.lpp. norādīts, ka minimālais studējošo skaits otrā cikla (profesionālās maģistra) studiju programmas "Psiholoģija" īstenošanas uzsākšanai, lai nodrošinātu programmas

rentabilitāti, neatkarīgi no studiju valodas pilna laika klātienes studijās ir 6 studējošie Rīgā un 15 studējošie filiālē Fergānā, savukārt nepilna laika neklātienes studijās tie ir 5 studējošie. Rīgā un Fergānā pieejamās studiju telpas un to iekārtojums ir piemērots šāda apjoma grupām. Potenciālie mācībspēki apliecināja gatavību strādāt mazās, koncentrētās studiju grupās (Ekspertu saruna ar mācībspēkiem). Augstskolas vadība uzsvēra, ka neliels studējošo skaits nodrošina iespēju tuvāk uzraudzīt studējošo labbūtību un apmierinātību, tādējādi sekmējot produktivitāti un mazinot studējošo atbiruma risku (Ekspertu saruna ar Augstskolas vadību un studiju programmas vadītāju). Studiju programma ir pielāgota Augstskolas studējošo skaita dinamikai, kā arī ir pārdomāti potenciālo studējošo viedokļu/atsauksmju ievākšanas mehānismi.

3. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola/ koledža ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.

Augstskolas izstrādātās studiju programmas salīdzinājumam tika izvēlētas trīs universitātes: Varna Free University (Bulgārija), Vytautas Magnus University (Lietuva) un University of Amsterdam (Nīderlande) (SPR, 1.pielikums). Salīdzinājuma rezultāti ir apkopoti. Amsterdamas universitātes studiju programma nav profesionāli orientēta, bet dod iespēju novērtēt programmas apjomu, kurš ir vienāds visās salīdzinātajās augstskolās. Varnas Brīvās universitātes studiju programma ir praktiski orientēta, ar plašu pielietojamas jomu skaitu. Vērtējamā Augstskolas studiju programma drīzāk ir šaurāka (nevis diversificētāka (SPR, 10. lpp.)) pēc savas profesionālās specializācijas. Savukārt Vitauta Dižā universitāte piedāvā līdzīgu studiju programmu. Studiju programmu salīdzinošā analīze liecina, ka izstrādātā studiju programma atspoguļo nozares tendences profesionālās izglītības jomā, ieskaitot padziļinātas zināšanas psiholoģiskajā konsultēšanā virtuālajā telpā, kā arī kompetenču attīstību lietīškos pētījumos.

Psiholoģijas maģistra studiju programmas mērķi un saturs atbilst nozares attīstības virzieniem Eiropā – pieprasījumam pēc garīgās veselības speciālistiem, izglītības un organizāciju psihologiem, kā arī pētniecības darbam sagatavotiem speciālistiem, tomēr analīze paliek ierobežotā līmenī – nav plašākas pārskatāmības par citām pasaules un Eiropas Savienības (ES) valstīm, kur psiholoģijas studiju programmas ir ļoti izplatītas (piem., Vācija, Skandināvijas valstis, Lielbritānija - ārpus ES). Tāpat nav veikta salīdzinošā analīze par absolventu karjeras iespējām, prakses integrāciju vai digitālo kompetenču lomu ārvalstu studiju programmās.

Par būtisku analīzes nepilnību var uzskatīt to, ka Augstskola nav izvēlējusies analīzei Vidusāzijas un konkrēti Uzbekistānas augstskolas. Tādējādi iztrūkst objektīva informācija par īstenotajām psiholoģijas studiju programmām, to saturu, formātu un valstu normatīvajām prasībām psihologu izglītībai Vidusāzijas reģionā.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

Augstskolas iesniegumā tiek sniegta pietiekami detalizēta perspektīvu analīze. Svarīgākie tuvākās perspektīvas elementi ir:

1. Pieprasījums Latvijas darba tirgū, kurš tiek saistīts ar vajadzību risināt garīgās veselības problēmas.

2. Studiju pieejamības problēma, jo pieprasījums pēc studijām Latvijā pārsniedz piedāvājumu. Daudzi Latvijas psiholoģijas bakalaura programmu absolventi nevar turpināt studijas maģistrantūrā un nespēj iegūt profesionālo kvalifikāciju.
3. Darba vides izaicinājumi, kuri iekļauj augstus stresa un izdegšanas rādītājus (Latvijā un Eiropas Savienībā).

Turpmākas attīstības perspektīvas apraksts akcentē psihologu lomu sabiedrības ilgtspējā, studiju programmas attīstību (iesaistot mūsdienu tehnoloģijas un digitālās prasmes) un konkurētspējas veicināšanu darba tirgū.

Latvijas Darba devēju konfederācijas atbalsta vēstulē tiek atzīmēts prognozējamais darba tirgus piesātinājums psihologu jomā (2030.–2040. gados) Latvijā. Vienlaikus, tiek atzīmēts iespējamais pieprasījuma pieaugums Latvijā. Tiek arī atzīmēts, ka darba spēka pieprasījums Uzbekistānā varētu būt labvēlīgs faktors izglītības īstenošanai Augstskolas filiālē. Ekspertu sarunā ar darba devējiem Fergānā – gan valdības, gan pašvaldības un privāto uzņēmumu pārstāvjiem - gūts apstiprinājums interesei un vajadzībai pēc darba un organizāciju psihologiem korporatīvā vidē. Vairāki darba devēju pārstāvji norāda uz izaicinājumiem, kas Uzbekistānā saistīti ar mentālo veselību, augstu laulību šķiršanas skaitu un nepieciešamo atbalstu krīzes situācijās, starptautisko uzņēmumu (īpaši Korejas, Ķīnas) darbību Fergānā un darba vides un sadarbības veidošanu.

Attīstības perspektīvas pamatotas ar sabiedrības vajadzībām un politikas dokumentiem Latvijā, tomēr SPR nav sniegta detalizēta Uzbekistānas darba tirgus analīze, kas būtu būtisks pamatojums licencēšanas procesā. Nav iekļauta kvantitatīva prognoze par studentu plūsmu Uzbekistānā, kur pieprasījums pēc psiholoģijas programmām var būt pat lielāks nekā Latvijā. Tāpat arī nav analizēts atšķirīgais normatīvais regulējums psihologa profesijai un izglītībai Uzbekistānā un Latvijā.

5. Augstskolas/koledžas tīmekļvietnē publicētā informācija par licencējamo studiju programmu (ja publicēta) atbilst licencēšanai iesniegtai informācijai un nesatur maldinošu informāciju.

Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas tīmekļvietnē: <https://rnu.lv/en/> šobrīd (10.10.2025.) **nav** publicēta informācija par licencējamo studiju programmu.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai (1)

Augstskola ir izstrādājusi otrā cikla profesionālās augstākās izglītības (maģistra) studiju programmu “Psiholoģija”, pamatojoties uz darba tirgus pieprasījumu Latvijā, sociāliem izaicinājumiem un starptautisku praksi. Studiju programmas mērķis ir attīstīt studentu pētnieciskās prasmes un profesionālās kompetences darbam organizāciju vidē.

Studiju programmas izveides pamatojumā nav veikta Vidusāzijas reģiona analīze pieprasījumam pēc psiholoģijas speciālistiem, īpaši darba un organizāciju psiholoģijas kontekstā, kā arī darba tirgus analīze. Attiecīgi, studiju programmas attīstības perspektīvas pamatotas ar sabiedrības vajadzībām un politikas dokumentiem tikai Latvijā.

Studiju programmas kursu rezultātu atbilstība LKI/EKI 7. līmeņa prasībām tiek prezentēta saīsinātā veidā (pieci punkti kursu aprakstā pret sešiem pamatelementiem Noteikumos par

Latvijas izglītības klasifikāciju). Tiek piedāvātas divas studiju formas: pilna laika klātie un nepilna laika neklātie. Neklāties formā nav paredzētas kontaktstundas, kas nesaskan ar normatīvo regulējumu un rada risku profesionālo prasmju attīstīšanai.

Studiju programmas pamatojumā ietverta atsauce uz darba tirgus un nozares tendencēm Latvijā un ES, kā arī starptautisks salīdzinājums ar Bulgārijas, Lietuvas un Nīderlandes universitātēm. Nav veikts salīdzinājums ar Vidusāzijas un konkrēti Uzbekistānas augstskolām. Studiju programmas perspektīvas pamatotas ar Latvijas darba tirgus pieprasījumu, studiju pieejamības problēmām un starptautiskās sadarbības iespējām. Vienlaikus, darba devēju pārstāvji brīdina par iespējamo darba tirgus piesātinājumu nākotnē. Augstskolas studējošo skaita dinamika, tendences un veiktspējas rādītāji SPR nav analizēti. Ir pārdomāti potenciālo studējošo viedokļu/atsauksmju ievākšanas mehānismi.

Stiprās puses:

1. Studiju programma ir izveidota, ņemot vērā esošo pieprasījumu pēc otrā cikla augstākās izglītības psiholoģijā Latvijā un Uzbekistānā.
2. Studiju programmas izstrādē bija iesaistīti ārējie eksperti, Latvijas darba devēji un mācībspēki.
3. Skaidri formulēts studiju programmas mērķis un uzdevumi, kas balstīti profesijas standartā un ir saskaņā ar atbilstošo LKI/EKI 7.līmeni.
4. Nelielais plānotais studējošo skaits ļaus vadībai un akadēmiskajam personālam tuvāk novērot studējošo labbūtību un apmierinātību ar studiju programmu.

Vājās puses:

1. Nepilna laika neklāties formas īstenošana bez kontaktstundām neatbilst neklāties formas definīcijai Izglītības likuma 1.panta 14.2 punktā, kā arī Psihologa profesijas standartam.
2. Programmas uzdevumu un rezultātu apraksta atbilstība LKI/EKI 7. līmeņa prasībām tiek aprakstīta saīsinātā veidā un iekļauj piecus pamatelementus pretstatā sešiem zināšanu, prasmju un kompetenču pamatelementiem Noteikumos par Latvijas izglītības klasifikāciju.
3. Augstskolas veiktspējas rādītāji nav raksturoti, kā arī nav prezentēta studējošo skaita dinamika.
4. Nav veikts salīdzinājums ar psiholoģijas studijām Vidusāzijas un konkrēti Uzbekistānas augstskolās.
5. SPR nav minēts un analizēts pamatojums studiju programmas īstenošanai Uzbekistānā.
6. Būtiski atšķiras Latvijas Republikas un Uzbekistānas izglītības prakse: Latvijā psihologu profesionālo darbību regulē Psihologu likums, nepieciešama reģistrācija psihologu reģistrā un psihologa sertifikāts noteiktā darbības jomā. Uzbekistānā psihologi praktisko darbību uzsāk jau pēc bakalaura grāda iegūšanas, savukārt maģistra grāds ir lielākoties pētniecības un akadēmiskā darba turpināšanai.
7. Nav apliecinājuma, ka RZA studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā, ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta Uzbekistānā. Latvijā studijas nebūs iespējas turpināt angļu valodā studējošajiem un neklātienē studējošajiem.
8. Studiju programmas ilgtermiņa attīstības perspektīvas nav pietiekami skaidras. Pastāv risks, ka Latvijas darba tirgū (2030.-2040.g.) būs psihologu pārprodukcija, bet Uzbekistānas darba tirgus analīze netika veikta.

9. RZA nosaukuma tulkojums angļu valodā - Riga Nordic University - var radīt maldinošu priekšstatu starptautiskajai auditorijai.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.			X	
2.			X	
3.			X	
4.			X	
5.		X		

Prasības (1) novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut		X		<p>Studiju programma atbilst esošajam tirgus pieprasījumam Latvijā, bet attīstības perspektīvas nav skaidras. Studiju programmas mērķis un uzdevumi saskan ar LKI/EKI 7. līmeņa prasībām.</p> <p>Studiju programmas rezultātu un kursu rezultātu aprakstā ir izmantots vienkāršotais LKI/EKI 7. līmeņa apraksts.</p> <p>Studiju programmas apgūšana pilna laika klātienēs formā ir saskaņā ar normatīviem dokumentiem. Nepilna laika neklātienēs forma ar 0 (nulli) kontaktstundām neatbilst neklātienēs studiju definīcijai (Izglītības likuma 1.panta 14.2 punkts), Psihologa profesijas standartam likumam “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” Bakalaura studiju programmas novērtēšanas ekspertu grupa ir secinājusi, ka studiju programma nav īstenojama Uzbekistānā, jo tas būtu pretrunā Psihologu likumam, likumam “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu”. Līdz ar to eksperti uzskata, ka Uzbekistānā nav īstenojama arī maģistra studiju</p>

				programma, jo tādējādi netiktu nodrošināts pilns psihologu izglītības un sertifikācijas cikls saskaņā ar Latvijas normatīvo regulējumu.
--	--	--	--	---

2. Resursi un nodrošinājums

Prasība (2): Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Analīze

1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Studiju programmas raksturojuma 21.pielikumā attēlota Augstskolas administratīvā struktūrhēma, kurā ir norādīts personāls, kas iesaistās jaunas studiju programmas izveidē, īstenošanā un visa studiju darba nodrošināšanā. Studiju programmu direktores pamatpienākumi ir nodrošināt studiju programmas sagatavošanu, īstenošanu un attīstību. Augstskolas Studiju virzienu padomes funkcijas ir saskaņot studiju virziena direktora iesniegto studiju virziena mērķi, īstenošanas koncepciju un attīstības stratēģiju. Vismaz reizi semestrī tiek sasaukta studiju virziena padomes sēde, kurā pastāvīgi piedalās katedru vadītāji un virziena studiju programmu direktori. Studiju virziena vadītāja pamatpienākumi - veikt studiju programmu efektivitātes analīzi, iniciēt studiju programmu optimizāciju un jaunu studiju programmu izstrādi, organizēt studiju virziena programmu direktoru sadarbību un vērtēt studiju programmu direktoru darba efektivitāti. (SPR, 14.-16.lpp.).

Tomēr ir neatbilstība starp SPR norādīto un RZA mājas lapā atrodamo informāciju (<https://rnu.lv/par-rnu/vadiba-un-struktura>) - nav atrodami akadēmiskā darba prorektors un attīstības un inovāciju prorektors. Ekspertu ieskatā RZA Administratīvā struktūrhēma ir novecojusi (apstiprināta 2018.gadā) un neatbilst aktuālajai struktūrai.

Katedras vadītājs studiju programmas izveides un izpildes ietvaros ir atbildīgs par visu rektora un prorektoru lēmumu un rīkojumu savlaicīgu izpildi, kā arī organizē un kontrolē katedras darbu, analizējot rezultātos rādītājus un sagatavojot atskaites, tajās ietverot arī jaunās studiju programmas darbības rādītājus. Katedras vadītājs plāno un organizē katedras nodrošinājumu ar studiju metodiskajiem un izdales materiāliem, nodrošina personāla atlasī un apmācību atbilstoši studiju programmas nepieciešamībai.

Šobrīd ir nozīmēta Studiju programmas direktore, un nav skaidrības par studiju virziena vadītāju, kā arī katedras izveidi un vadību. RZA senāta sēdes 2024.gada 30.septembra protokola izrakstā (SPR, 13.pielikums) norādīts, ka studiju virziens "Psiholoģija" tiks atvērts, sākot ar 2025./2026.akadēmisko gadu. Atsevišķu Studiju virziena padomi psiholoģijas jomai nav plānots izveidot, bet izmantot jau esošo Padomi.

SPR 22.pielikums (Fergānas (Uzbekistāna) filiāles nolikums nosaka, ka Filiāles vadību nodrošina: Filiāles direktors un Uzbekistānas Republikas pilnvarota persona – Filiāles izpilddirektors. Filiāles direktors sagatavo un iesniedz apstiprināšanai RZA Senātā Filiāles ikgadējo budžetu un Filiāles amatu sarakstu; Filiāles izpilddirektors sagatavo un iesniedz

RZA rektoram pārskatus par Filiāles finanšu resursu plūsmām. Filiāles Valde nodrošina Filiāles darbībai nepieciešamos apstākļus; sagatavo un iesniedz priekšlikumus nepieciešamo studiju virzienu un studiju programmu atvēršanai Filiālē. SPR 13.lpp. norādīts, ka Filiālē strādā arī metodiķis, koordinators, bibliotekārs, IT speciālists. Studiju vizītes laikā eksperti saņēma IT speciālista atbalstu klātienē, tomēr bibliotekārs nav uz vietas Filiālē, jo bibliotēkas pakalpojumu sniedz Fergānas Valsts universitātes bibliotēka un Fergānas reģionālā bibliotēka.

IT daļa nodrošina Moodle vides un citu informācijas sistēmu pilnveidi, datortehnikas uzstādīšanu un uzturēšanu, nepieciešamās programmatūras uzstādīšanu un tehnisku atbalstu. Studiju procesa atbalsta komandu pienākumos ietilpst struktūrvienību lietvedības organizēšana un uzturēšana, studentu uzņemšanas procesa atbalsts, nodarbību sarakstu sagatavošana, studējošo informēšana par izmaiņām studiju procesā, kā arī mācībspēku, reflektantu un studentu apkalpošana un problēmu risināšana (SPR, 16.lpp.).

Kopumā administratīvais darbs un IT atbalsts ikdienā tiek organizēts atbilstošā līmenī gan Rīgā, gan Fergānā, nodrošinot studiju procesa atbalstu atbilstoši studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Lai nodrošinātu efektīvu studiju procesa īstenošanu, tiek izmantota Moodle e-studiju vide, kurā visa saistošā informācija tiek sagatavota automatizētā veidā (studiju kursu apraksti un materiāli, lietotāji, grupas, pieejas tiesības, u.c.). Šajā sistēmā tiek nodrošināta komunikācija students-mācībspēks. Mācībspēki sistēmā izvieto dažādus elektroniskus materiālus, zināšanu pārbaudes testus, mājasdarbus, informāciju par konkrēta studiju kursa norisi u.c. Studējošie var pieslēgties un piekļūt elektroniskiem mācību līdzekļiem jebkurā laikā un vietā. Gan mācībspēkiem, gan studējošajiem Moodle vidē ir pieejami visi nepieciešamie Augstskolas iekšējie dokumenti, tai skaitā nolikumi, vadlīnijas, rokasgrāmatas, metodiskie norādījumi, informācija par praksi, eksāmenu saraksti utt. Attālinātām tiešsaistes nodarbībām un konsultācijām mācībspēkiem tiek nodrošināta Zoom videokonferenču platforma (SPR, 16.lpp.).

Akadēmiskā godīguma pārbaude tiek veikta, izmantojot Turnitin rīku – plaģiāta novēršanas un rakstu darbu labošanas sistēmu (Ekspertu tikšanās ar Programmas direktori).

Fergānas filiālē studenti var izmantot gan Fergānas reģionālo informācijas bibliotēku centru, gan Fergānas Valsts universitātes bibliotēku, kas atrodas pretī RZA Fergānas filiāles ēkai. Ar Fergānas reģionālo informācijas bibliotēku centru Augstskolai ir noslēgts sadarbības līgums. Bibliotēkas labprāt iegādājas un papildina savus krājumus ar Augstskolas studentiem aktuālo literatūru. Fergānas vice-rektore norādīja, ka filiāle ir gatava investēt līdzekļus psiholoģijas virziena grāmatu iegādē, tomēr nav izstrādāts finanšu ieguldījumu plāns, ir tikai mutiska apņemšanās (Ekspertu tikšanās ar Fergānas filiāles vice-rektori). Rīgā bibliotēkas darba laiks atšķiras no Augstskolas iesniegumā norādītā (SPR 17.lpp.-Bibliotēkas darba laiks ir katru dienu no 9.00 līdz 22.00), tā ir atvērta no plkst. 10.00 līdz plkst. 15.00 (Ekspertu vizīte Rīgā), pieejamas grāmatas latviešu valodā psiholoģijā, starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumi. Studējošiem ir piekļuves iespējas Scopus datu bāzei – Rīgā eksperti saņēma informāciju, ka pieeja iespējama tikai Augstskolas datoros, savukārt Fergānas filiālē

– ka pieejama arī attālināti studentu datoros. Ekspertu vizītes laikā Rīgā bibliotekārs nebija pieejams.

Eksperti novēroja, ka Rīgā bibliotēkas telpas piemērotas nelielam studējošo skaitam patstāvīgajam studiju darbam, un diemžēl nav citu telpu studējošo patstāvīgajam darbam. Bibliotēkā ir dažas darba vietas, kas aprīkotas ar datoriem (7 lietotāju datori).

Rīgā datu bāze Scopus pieejama tikai mācību telpās, ne attālināti. Tomēr SPR nav informācijas par studējošo un mācībspēku pieeju tādām datubāzēm, kuras var nodrošināt zinātnisko rakstu pilnus tekstus, kā ScienceDirect, ProQuest un citām, kā arī abonētās tiešsaistes datubāzes (piemēram, Letonika, LURSOFT, NAIS, Nozare.lv, SAGE Publications datubāze, Cambridge Journals Online (CJO) datubāze, Springerlink, OVID, PubMed), PVODEpozitārija bibliotēka.)

Informācijas resursu pieejamības trūkums ir kritisks saistībā ar psiholoģijas studijām. Īpaši jāakcentē nepieciešamība “izmantot zinātniski pamatotas un psiholoģiskās izpētes (novērtēšanas) mērķiem atbilstošas metodes” (Psihologu likums, 14.1. pants) un akcents uz zinātniski pamatotām metodēm psihologu profesijā (Psihologa profesijas standarts PS-108). Augstskolas Rīgas bibliotēkā liels literatūras klāsts, tai skaitā psiholoģijas, ir pieejams krievu valodā (aptuveni puse), lai gan Augstskola studiju programmu krievu valodā neplāno īstenot, savukārt, literatūra angļu valodā bija pieejama ļoti mazā apmērā. Turklāt, norādes bibliotēkā izvietotas tikai latviešu valodā, kas varētu ierobežot angļu valodas plūsmas studējošo iespēju atrast studiju procesam nepieciešamo literatūru un mācību materiālus (Ekspertu vizīte Rīgā).

Mākslīgā intelekta (MI) izmantošana studiju procesa laikā nav aizliegta, taču tiek ļoti stingri monitorēta. Tomēr Augstskolā vēl nav izstrādāts dokuments, kas atrunā MI izmantošanas iespējas un robežas studējošajiem, tas varētu veicināt nesaskaņu rašanos studiju procesa laikā.

Eksperti secina, ka gan informatīvā un metodiskā bāze, gan datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra daļēji atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

3. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

Plānotās studiju programmas izmaksas ir prezentētas Augstskolas studiju programmas raksturojumā. SPR ir norādīts, ka finansiālu rentabilitāti abos studiju gados būtu iespējams nodrošināt, uzņemot pilna laika klātienē studentu grupā 6 reflektantus Rīgā un 15 reflektantus Augstskolas Fergānas filiālē. Jāatzīmē, ka studiju programmas izdevumu un reflektantu skaita novērtējumā nav iekļauts iespējamais studentu atbirums (SPR, 19.-21.lpp.).

Studiju maksa tiek norādīta kā galvenais studiju procesa nodrošināšanas finansējuma avots. Kā papildu finansējuma avots tiek minēts finansējums no projektiem, privātā uzņēmējdarbības sektora pasūtītajiem pētījumiem, kā arī citi finansējuma avoti.

Studiju programmas raksturojumā (SPR, 18. lpp.) norādītā ienākumu struktūra programmu nodrošināšanai ir sekojoša:

- ieņēmumi no studiju maksas (75%);
- ieņēmumi no mācību kursiem (6%);

- ieņēmumi no līgumpētījumiem (5%);
- ieņēmumi no citas zinātniskās darbības (11%);
- ieņēmumi no telpu nomas, komunālajiem pakalpojumiem un citiem pakalpojumiem (3%).

Vizītes laikā (ekspertu vizīte Rīgā) tika lūgts sniegt plašāku informāciju par zinātniskiem projektiem un līgumpētījumiem. Augstskolas sniegtā atbilde apkopo pieprasīto informāciju, prezentējot projektu nosaukumus un ar projektiem saistīto finansējumu. Tomēr dažu projektu nosaukumi ne angļu, ne latviešu valodā nav atrodamī brīvpieejas interneta resursos, kas neļauj pārliecināties par sniegtās informācijas pilnību.

Augstskolas SPR 18.lpp. norādīts, ka Augstskola ir juridiskas personas dibināta privāta augstskola, tāpēc studējošo iemaksātā studiju maksa ir galvenais studiju procesa nodrošināšanas finansējuma avots. Kā privāta augstskola tā nesaņem valsts finansējumu savai darbībai, un studiju programmu finansējums tiek veidots no iegūtās studiju maksas.

Augstskolas mājaslapā (<https://rnu.lv/uznemsana/studiju-maksa/>) norādīts, ka studijas maģistra studiju programmā gadā izmaksā EUR 2500 Latvijas, Ukrainas un ES studentiem, un ārvalstu studentiem no citām valstīm - EUR 3800. Tomēr norādītās studiju maksas atšķiras. Ekspertu sarunā ar Rektoru – ka Latvijā plānotās izmaksas ir 2500 EUR gadā, un Uzbekistānas studentiem varētu tikt piemērota EUR 500 atlaide (tātad – 2000 EUR). Ekspertu sarunā ar Fergānas filiāles direktoru — plānotā studiju maksa Uzbekistānas studentiem EUR 1500 gadā. Uzbekistānā ir maģistrantūrā studējošo bezprocentu kredīts sievietēm vai mazu procentu studiju kredīts, kas jāsāk atdot 7 gadus pēc absolvēšanas. Augstskolas iesniegumā norādītās aplēses viena studenta izmaksām Latvijā gadā EUR 2173,20 gadā pilna laika studijām, Uzbekistānā EUR 2 790,76 gadā pilna laika studijām. Turklāt minimālais studējošo skaits studiju programmas īstenošanai, lai nodrošinātu tās rentabilitāti pilna laika klātienēs studijās, ir 7 studējošie Rīgā un 15 studējošie filiālē Fergānā (SPR, 21.lpp.). Nav ņemts vērā arī studējošo potenciālais atbirums. Fergānas vizītē eksperti noskaidroja, ka esošajās studiju programmās no 36 studentiem vidēji 6 studenti nepabeidz studijas.

Akciju sabiedrība “Izglītības nams” (augstskolas akcionārs saskaņā ar Lursoft datiem) un SIA Rīgas Ziemeļvalstu augstskola nav iesniedzis pārskatus Uzņēmumu reģistrā (vai tie tikuši anulēti) par 2022., 2023. un 2024. gadu (<https://company.lursoft.lv/lv/rigas-ziemelvalstu-augstskola/40003607453>), līdz ar to ekspertiem nav redzami objektīvi dati par rentabilitāti un ieņēmumiem, kas nosegtu negūtos ieņēmumus no studiju maksas. Lursoft pieejamajā pārskatā par 2021. gadu redzams, ka komerciālā, finansiālā un ekonomiskā rentabilitāte ir būtiski kritusies, salīdzinot pret 2020. gadu, kā arī norādīts, ka pārskata periodā sabiedrība nav veikusi pētniecības darbus.

Augstskolu likums (80.1 pants. Pārskati par augstskolas darbību.) nosaka, ka augstskola ik gadu sagatavo publiski pieejamu gada pārskatu par savu darbību, un augstskolas gada pārskatā iekļaujams augstskolas padomes apstiprināts gada finanšu rezultātu (ieņēmumu un izdevumu) pārskats. Gada pārskati nav pieejami augstskolas mājas lapā (<https://rnu.lv/en/about-rnu/documents/>) un, kā jau norādīts, arī Lursoft nav pieejami Augstskolas pēdējo 3 gadu pārskati.

Augstskolai ir pieejami arī papildu finansējuma ieguves avoti, piemēram, piedaloties projektos un sadarbojoties ar industriju, kas atbalsta Programmas attīstību (Ekspertu saruna

ar zinātņu prorektori). Eksperti sarunā ar Augstskolas zinātņu prorektori guva informāciju, ka akadēmiskais personāls īsteno privātā uzņēmējdarbības sektora pasūtītus pētījumus (LIAA vaučeri), šie līdzekļi ir jāizmanto produktu vai tehnoloģiju izstrādei, augsti kvalificēta darbaspēka piesaistei, bet nav norādīts, kāda tieši ir peļņa no katra vaučera.

Fergānā netiek veiktas nekādas papildu darbības filiāles ienākumu diversificēšanai. Vice-rektore Fergānas filiālē ieskicē tos kā nākotnes plānus (Ekspertu saruna ar vice-rektori).

Eksperti uzskata, ka licencējamai Programmai nav nodrošināts pietiekams finansējums tās īstenošanai, ieskaitot mācībspēku darba atalgojumu, studiju materiālu iegādi un materiāltehniskā nodrošinājuma uzturēšanu. Norādītie trūkumi rada riskus studiju programmas īstenošanai saskaņā ar LKI/EKI 7. līmeņa prasībām, kā arī finansiālus riskus studējošajiem, ja studiju programmas īstenošana tiktu pārtraukta.

4. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Gan Rīgā, gan Fergānas filiālē studiju programmu ir plānots īstenot atbilstošās telpās, kurās ir nodrošināts nepieciešamais aprīkojums un vide studiju procesa rezultatīvai norisei. Eksperti novēroja, ka Rīgā telpas intensīvi izmanto arī privātā vidusskola Premjers, starptautiskā skola – ekspertu vizītes laikā telpās galvenokārt uzturējās bērni vecumā līdz 18 gadiem. Studiju vide līdz ar to ir droša, apsargāta. Rīgā Augstskolas studentiem ir pieejama kafejnīca, kas piedāvā kvalitatīvu un cenas ziņā pieejamu ēdienu. Fergānā blakus augstskolai ir ēdnīcas, kafejnīcas, sporta centrs, pie augstskolas - volejbola laukums, galda teniss. Gaitenī brīvi pieejams dzeramā ūdens aparāts. Rīgā tējas un kafijas maksas automāti pieejami vairākās vietās Augstskolā.

Nodarbību telpas ir aprīkotas ar visu nepieciešamo aprīkojumu mūsdienīgai nodarbību norisei – datoriem, projektoriem, interaktīvajām tāfelēm – kas ir noderīgi gan kā palīg līdzekļi lekciju vadīšanā, gan arī studiju rezultātu novērtēšanai. Rīgā ir pieejamas 4 auditorijas, kurās kopā ir 73 datori, kur katram studējošajam nodarbības laikā ir pieejams dators (SPR 21. lpp.). Atsevišķos stāvos gaitenī pieejami krēsli, galdi. SPR 12.lpp.norādīts, ka ir specializētas telpas praktiskajām nodarbībām: Psiholoģiskās konsultēšanas treniņu telpa ar video ieraksta iespējām. Vizītes laikā Rīgā nebija skaidrības par konkrētu speciāli ierīkotu telpu psiholoģiskām konsultācijām – norādītā telpa ir piekļūstama, tikai izejot cauri mācību klasei. Tāda telpa nav pieejama arī Fergānas filiālē. Studējošo vajadzībām ir izdalīta telpa, bet tā nebija vispār aprīkota uz ekspertu vizītes laiku.

Ēka Fergānā ir pilnībā izremontēta, tajā ir aprīkotas 11 auditorijas, tostarp arī 2 datorklases ar 21 datoru. Šobrīd notiek papildu telpu remonts, paplašinot telpas administratīvajam personālam un mācībspēkiem un divas lielas zāles - pasākumiem. Fergānā filiāles studentiem pieejamas kopmītnes ar divvietīgiem, trīsvietīgiem vai četrvietīgiem numuriņiem ar labu sabiedriskā transporta pieejamību par EUR 30 mēnesī (Ekspertu saruna ar vice-rektori).

Rīgā un Fergānā studiju vide principā nav pieejama studējošajiem ar invaliditāti, īstermiņā tas liedz studiju programmai piesaistīt studentus ar invaliditāti, tomēr ilgtermiņā tas ir novēršams un uzlabojams.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai (2)

Studiju programmas materiāltehniskā bāze atbilst studiju procesa īstenošanas prasībām un nodrošina kvalitatīvu izglītības iegūšanu. Pieejamie materiāltehniskie resursi ir pietiekami, un studējošajiem ir nodrošināta iespēja piekļūt nepieciešamajiem praktiskajiem studiju materiāliem, telpām, mācību aprīkojumam, tomēr informācijas resursu pieejamība (bibliotēkas resursi, darba laiks, datubāzes) ir būtiski ierobežota. Finanšiālā bāze neatbilst studiju procesa īstenošanas prasībām, un finansiālais nodrošinājums neļauj ilgtermiņā saglabāt programmas kvalitāti un attīstību.

Stiprās puses:

1. Augstskolā gan Rīgā, gan Fergānā ir labi aprīkotas mācību telpas un nodrošināts aprīkojums attālinātam darbam.
2. Studiju programmas īstenošanai paredzētās telpas atbilst potenciālajam studējošo skaitam.

Vājās puses:

1. Bibliotēkas darba laiks un bibliotēkas speciālista pieejamība Rīgā nav pietiekoša, lai apmācītu un konsultētu interesentus par datubāžu izmantošanu.
2. Nav izstrādāts finanšu ieguldījumu plāns par studējošo un mācībspēku pieeju abonētās tiešsaistes datubāzēm (piemēram, Letonika, LURSOFT, NAIS, Nozare.lv, APA PsycArticles, Sage Journals, ScienceDirect, Taylor & Francis Social Science & Humanities Library, Cambridge Journals Online (CJO) datubāze, Springerlink, OVID, PubMed, PVODEpozitārija bibliotēka), kuras var nodrošināt pieeju plašam dokumentu klāstam un zinātnisko rakstu pilniem tekstiem.
3. Plānotā studiju maksa nenosedz studiju programmas izmaksas, un nav pārlicinoši un skaidri norādīti finanšu avoti ieņēmumiem.
4. Rīgā Augstskolas bibliotēkā ļoti mazā apmērā pieejamas mācību grāmatas psiholoģijas nozarē angļu valodā.
5. Nav izveidota telpa psiholoģisko konsultāciju veikšanai un apgūšanai ne Rīgā, ne Fergānā.
6. Studiju vide nav pieejama studentiem ar invaliditāti ne Rīgā, ne Fergānā.
7. Nav norādīti Mākslīgā Intelektā (MI) lietošanu reglamentējoši dokumenti, tas potenciāli varētu radīt nesaskaņas studiju procesa laikā.
8. Nav publiskoti RZA gada pārskati par 2022., 2023. un 2024. gadu (ne mājaslapā, ne Lursoft), kas ir Augstskolu likuma prasība.
9. Novecojusi RZA Administratīvā struktūrshēma.
10. Nav skaidrības par studiju virziena organizatorisko struktūru.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.			X	
3.			X	
4.			X	

Prasības (2) novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem		X		<p>Studiju programmas materiāltehniskā un informatīvā bāze daļēji atbilst studiju procesa īstenošanas prasībām un kvalitatīvas izglītības iegūšanas iespējām. No vienas puses, pieejamie resursi ir pietiekami, lai nodrošinātu studējošo piekļuvi nepieciešamajiem teorētiskajiem un praktiskajiem studiju materiāliem, telpām, mācību aprīkojumam. No otras puses, informatīvā bāze un bibliotēkas resursi ir būtiski ierobežoti, ar nepietiekamu piekļuvi jaunām publikācijām psiholoģijas jomā un mācību literatūrai angļu valodā.</p> <p>Finansiālā bāze neatbilst studiju procesa īstenošanas prasībām un finansiālais nodrošinājums neļauj ilgtermiņā saglabāt programmas kvalitāti un attīstību.</p>

3. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Prasība (3): Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

Analīze

1. Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilst LKI/EKI attiecīgā līmeņa prasībām, valsts standartam, profesiju standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām un citām attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Studiju programmas satura atbilstība LKI/EKI līmeņa prasībām ir atspoguļota Augstskolas SPR, prezentējot Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras 7. līmeņa prasības, programmas mērķi, uzdevumus un rezultātus, kā arī to sasniegšanas ceļus un sasniedzamības novērtējumu tabulas veidā (SPR, 6.-7. lpp.).

Veiktais studiju kursu un studiju programmas rezultātu kartējums (SPR, 6. pielikums) ļauj novērtēt studiju kursu savstarpējas saistības un potenciālo studiju rezultātu sasniedzamību. Sasniedzamās kompetences un to atbilstība profesijas standartam ir aprakstītas 3. pielikumā.

Pielikums iekļauj arī otrā cikla (profesionālā maģistra) studiju programmas kursu piemērotības novērtējumu atbilstošo kompetenču attīstībai. Papildu informācija par kursu atbilstību tiek sniegta 6.pielikumā, kurš atspoguļo studiju kursu kartējumu studiju programmas rezultātu sasniegšanai (piemēram, zinātniskās darbības kompetences attīstību studiju kursā “Multivariatīvā statistika un kvalitatīvā pētniecība”). Par apraksta nepilnību var uzskatīt jau pieminēto vienkāršoto ieskatu LKI/EKI 7. līmeņa prasībās, samazinot pamatelementu skaitu līdz pieciem.

Diploma pielikuma 2.2. punkta formulējums nesaskan ar galvenās studiju jomas apzīmējumu par iegūto kvalifikāciju. Šobrīd tā ir “Organizāciju psiholoģija” (Atbilde uz 11. jautājumu pēc ekspertu vizītes), bet Psihologu likuma 4. pantā darbības jomas pilns nosaukums ir “Darba un organizāciju psiholoģija”.

Atbilstoši SPR (5.pielikums_Studiju kursa apraksti Mag un 2.pielikums Atbilstība_izglitības_stand_Mag), studiju programma atbilst Noteikumiem par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu (Ministru kabineta noteikumi Nr. 305):

1) jaunāko sasniegumu padziļinātas apguves nozares teorētisko zināšanu bloks ir vismaz 8 kredītpunktu (KP) apjomā (studiju kursi “Organizāciju psiholoģija” - 9 KP, “Starpkultūru psiholoģija” - 3 KP, “Jaunākie sasniegumi psiholoģijas zinātnē un praksē” - 6 KP, Psihologa profesionālā darbība un tās tiesiskie aspekti - 3 KP). Tomēr teorētiskajā blokā “Kiberpsiholoģiju” plāno pasniegt docētāja bez atbilstošas izglītības psiholoģijas jomā. (11.pielikums. Pasniedzēju CV mag).

2) pētnieciskā darba un vadībzinību kursi vismaz 5 KP apjomā (“Psihometrika”- 3 KP, “Multivariatīvā statistika un kvalitatīvā pētniecība” - 9 KP , “Eksperimentālā psiholoģija” - 3 KP, “Krīzes psiholoģija” - 3 KP).

3) maģistra darbs 30 KP.

4) prakse vismaz 39 kredītpunktu apjomā (SPR 27.lpp. Maģistra studiju programmā “Psiholoģija” ir paredzētas 3 prakses - 1.semestrī “Psiholoģiskā izpēte praksē” - 12 KP, 2.semestrī - “Psiholoģiskā konsultēšana praksē”- 12 KP un 3.semestrī “Prakse organizācijā” 15 KP, kopā 39 KP)

5) studiju kursi profesionālās kompetences sasniegšanai uzņēmējdarbībā (“Personālvadība” - 3 KP, “Biznesa vadība” - 9 KP).

Maģistra studiju kursu plānā ir arī kurss “Vides, darba un civilā aizsardzība” (SPR 5. pielikums. Studiju kursa apraksti Mag), ja tas nav apgūts iepriekšējos studiju posmos. To docē mācībspēks ar filoloģijas izglītību, bez skaidri dokumentētas kompetences darba aizsardzības vai tiesību jomā (SPR 11. pielikums. Pasniedzēju CV). Šeit trūkst tiešas kvalifikācijas sasaistes ar docējamā studiju kursa saturu.

Saistībā ar psihologa profesijas standarta prasību izpildi būtiski ir izvērtēt valodas kompetences aspektu studiju programmā. Psihologa profesijas standarta (<https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-108.pdf>) 5.1. punkts nosaka Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, vispārējās zināšanas un kompetences – lietot valsts valodu, spēja brīvi sazināties valsts valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanai. Šī prasība nav

analizēta SPR (2. pielikums Maģistra studiju programmas “Psiholoģija” atbilstība valsts izglītības standartam). Tā kā visi studējošie iegūs Latvijas Republikā atzītu diplomu, viņiem būs tiesības praktizēt un strādāt Latvijā (gan Rīgā, gan Fergānas filiālē studējošajiem), tādēļ šī prasība ir attiecināma uz visiem angļu valodā studējošajiem. Turklāt ekspertiem ir informācija, studiju docēšana Fergāna de facto noris arī uzbeku valodā. Tādējādi netiek izpildītas Latvijas Republikas psihologa profesijas standarta prasības. SPR 5. pielikumā (5.pielikums_ Studiju kursa apraksti Mag_ENG) ir iekļauts latviešu valodas studiju kurss ārvalstu studējošajiem pamatlīmenī. Studiju plānā (SPR, 4.pielikums) latviešu valodas studiju kurss ir iekļauts 3 KP apjomā. Norādītā studiju kursa mērķis ir nodrošināt pamatzināšanas un attīstīt spēju sazināties latviešu valodā ikdienas situācijās un profesionālā vidē pamatlīmenī. Ekspertu skatījumā šāda kursa apgūšana atbilstu A1/A2 valsts valodas prasmes līmenim (<https://www.viaa.gov.lv/lv/valsts-valodas-prasmes-limeni>) - vienkāršu tekstu lasīšanai, saprašanai vienkāršiem mazkvalificētiem strādniekiem lauksaimniecībā, būvniecībā, uzkopšanā. Ekspertiem ir pamatotas šaubas, vai ir iespējams valsts valodu apgūt tādā lietošanas līmenī, lai brīvi sazinātos valsts valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanai, kā tas norādīts psihologa profesijas standartā.

Īstenojot studiju kursu nepilna laika neklātienas formātā, nav iespējams sasniegt atbilstību sekojošām psihologa izglītības standartā noteiktajām kompetencēm: spēja veidot kontaktu ar klientu un noskaidrot klienta vajadzības (4.1.p.), spēja sniegt klientam atgriezenisko saiti par veikto psiholoģisko izpēti klientam iespējami saprotamākā veidā (4.8.p.), spēja veidot kontaktu ar klientu, izmantojot psiholoģiskās konsultēšanas pamatprincipus (4.11.p.), spēja organizēt psiholoģiskās konsultēšanas procesu, izmantojot psiholoģiskās konsultēšanas pamatprincipus (4.14.p.), spēja sniegt psiholoģisko palīdzību (4.26.p.), spēja ievērot un nodrošināt ētikas un vispārpieņemtās uzvedības normas un psihologa darbā lietot sadarbības un komunikācijas kompetences (5.4.p.).

Eksperti vērs uzmanību, ka atšķiras Latvijas Republikas un Uzbekistānas izglītības prakse. Latvijā psihologu profesionālo darbību regulē Psihologu likums (<https://likumi.lv/ta/id/290115-psihologu-likums>), kura 3. pantā ir noteikts, ka patstāvīgu psihologa profesionālo darbību var veikt persona ar augstākās izglītības diplomu par akreditētas bakalaura studiju programmas un akreditētas maģistra studiju programmas psiholoģijā apguvi vismaz 200 kredītpunktu apjomā, turklāt vismaz viena no šīm programmām ir profesionālā studiju programma. Nepieciešama reģistrācija psihologu reģistrā un psihologa sertifikāts noteiktā darbības jomā. Ekspertu lūgtajā papildu sarunā ar Fergānas Valsts universitātes mācībspēku gūta informācija, ka Uzbekistānā psihologi praktisko darbību uzsāk uzņēmumos jau pēc bakalaura grāda iegūšanas (piemēram, slimnīcā, nokārtojot iekšējo slimnīcas ievadmācību 6 mēnešu apjomā), savukārt maģistra grāds ir lielākoties pētniecības turpināšanai. Latvijas Republikas Psihologu likums Uzbekistānas psihologiem nav juridiski saistošs. Latvijā saskaņā ar Psihologu likumu arī ir izveidota Psihologu sertifikācijas padome, kuras sekretariāta funkcijas nodrošina Izglītības kvalitātes valsts dienests, ir arī Psihologu ētikas komisija. Psihologa profesija Latvijā ir reglamentēta, un saskaņā ar likumu “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību profesijā apliecina attiecīgo profesionālās darbības jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iegūts psihologa sertifikāts. Pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programmas ekspertu grupa ir secinājusi, ka studiju programma nav īstenojama Uzbekistānā, jo tas būtu pretrunā Psihologu likumam un likumam “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu”. Līdz ar to eksperti uzskata, ka Uzbekistānā nav īstenojama arī otrā

cikla (profesionālā maģistra) studiju programma, jo tādējādi netiktu nodrošināts pilns psihologu izglītības un sertifikācijas cikls saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvo regulējumu.

2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas principus, studējošo prakses (ja piemērojams) organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā.

Studiju programma paredzēta īstenošanai gan latviešu, gan angļu valodā, piedāvājot pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē studijas. Abās valodās tiek nodrošināts vienāds studiju saturs, apjoms un sasniedzamie studiju rezultāti. Docētāji, konsultējot studentus un vērtējot iesniegtos uzdevumus, izmanto e-vides sniegtās iespējas. Studiju kursu teorētiskās daļas apguvei Augstskolā tiek izmantota e-studiju platforma Moodle, kas, lai nodrošinātu studentcentrētu pieeju, tiek pielāgota īstenošanas valodai. Ekspertu vizītes laikā tika gūta pārlicība, ka augstskolai ir izveidota funkcionējoša un viegli saprotama Moodle vide, kas nodrošina uz studentu vajadzībām orientētu mācību procesu.

Visiem studiju kursiem ir precīzi noteikti studiju rezultāti un vērtēšanas kritēriji, kas ietverti kursu aprakstos un tiek izskaidroti studentiem studiju procesa sākumā. Izstrādājot vērtēšanas kritērijus, docētāji ņem vērā ne tikai studentu zināšanu līmeni, bet arī attīstītās prasmes, iemaņas un kompetences, lai vispusīgi novērtētu izvirzīto mērķu sasniegšanu. Nepilna laika neklātienē studiju formātam nav norādīti studiju kursu apraksti.

Teorētisko lekciju nodrošināšanai papildus tiek izmantota tiešsaistes platforma Zoom. Atsevišķu studiju kursu praktiskajās un semināru nodarbībās tiek pielietotas dažādas interaktīvās mācīšanās metodes, tostarp darbs mazās grupās, problēmsituāciju analīze un risinājumu izstrāde, lomu spēles un citas pieejas.

Studējošo prakses nolikums iekļauj prakses organizēšanas, norises un noslēguma noteikumus (SPR, 7. pielikums), kuri definē prakses veidus, atbildības sadalījumu un Augstskolas vienības un personas, kuras ir atbildīgas par prakses organizēšanas un noslēguma jautājumiem. Ir arī atrunātas praksē iesaistīto pušu tiesības un atbildība.

Katra akadēmiskā semestra noslēgumā tiek izplatītas un analizētas studiju procesa novērtēšanas anketas. Studiju programmas vadība norāda, ka zemais studējošo skaits ļauj padziļināti izvērtēt katra studējoša progresu un sasniegto rezultātu atbilstību izvirzītajiem mērķiem. Studiju programmas vadība, kā arī akadēmiskais personāls norāda, ka licencēšanas gadījumā, katru gadu tiks ņemti vērā studējošo viedokļi studiju programmas pilnveidei. Papildus norāda, ka esošo studiju programmu īstenošanas laikā tiek ņemtas vērā studējošo prasības, tiek pielāgoti vērtēšanas kritēriji un formāti.

Studiju programmas vadība norādīja, ka tiek izstrādāti dažādi mehānismi, lai novērstu atbirumu no studiju programmām, taču nespēja sniegt konkrētus piemērus. Studējošajiem ir pieejama IT departamenta palīdzība, ja rodas jebkāda veida neskaidrības vai problēmas. (Ekspertu saruna ar studiju programmas vadību).

RZA studējošajiem nav piešķirtas augstskolas domēna e-pasta adreses (Ekspertu saruna ar zinātņu prorektori Rīgā), kas, ekspertu ieskatā, neatbilst labai mūsdienu akadēmiskas vides praksei. Tas potenciāli var apgrūtināt efektīvu informācijas apriti un piederības sajūtu

augstskolai. Tāpat studējošajiem RZA nav pieejams psiholoģiskais atbalsts (Ekspertu saruna ar zinātņu prorektori Rīgā). Psiholoģiskā atbalsta trūkums augstskolā var negatīvi ietekmēt studējošo labbūtību, studiju rezultātus un institūcijas reputāciju kā studentcentrētai augstākās izglītības iestādei.

Augstskola plāno īstenot Programmu arī nepilna laika neklātienes formātā (2 gadi un 5 mēneši). 23. pielikums (Rektora rīkojums par ECTS atbilstību) nosaka, ka nepilna laika neklātienē ir plānotas 0 kontaktstundu. Ekspertu skatījumā šo Programmu nav iespējams īstenot nepilna laika neklātienē bez kontaktstundām. Detalizētāka analīze šim aspektam jau ir veikta atzinuma 1. sadaļā “Studiju programmas atbilstība studiju virzienam” 1. punktā.

Informācijā par salīdzinātajām augstskolām, kā Vitauta Dižā Universitātē (Vytautas Magnus University) ir norādīts, ka psiholoģijas studiju programmu īsteno pilna laika klātienē. Varnas Brīvā universitāte piedāvā studiju programmu klātienē un nepilna laika klātienē. Latvijas augstskolas visas otrā cikla studiju programmas psiholoģijā piedāvā pilna laika klātienē. Daugavpils Universitāte piedāvā tikai pilna laika studijas profesionālajā maģistrantūrā (<https://du.lv/studijas/studiju-programmas/profesionala-magistra-studijas/psihologija/>).

Balstoties uz 15. pielikumā norādīto informāciju (Līgums par stud prog turp ISMA_DU.edoc), Augstskolai ir noslēgts līgums ar Daugavpils Universitāti par sadarbību studiju procesa izpildes turpināšanu atbilstošā studiju programmā: Psiholoģija (47313). Daugavpils Universitāte nevarētu nodrošināt nepilna laika neklātienes studijas Augstskolas studentiem. Tādējādi netiktu nodrošināta prasība par iespēju turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā, ja Augstskola pārtrauktu studiju programmas īstenošanu. Turklāt Daugavpils Universitāte īsteno psiholoģijas studiju programmas tikai latviešu valodā, un tādējādi netiktu nodrošināta iespēja izglītības ieguvei angļu valodā studējošajiem. Nepasargāti būtu arī Uzbekistānas studenti, jo nav noslēgti šādi līgumi ar Uzbekistānas augstskolām par studiju turpināšanu psiholoģijas jomā angļu valodā pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē.

3. Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktie principi tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

SPR un 8. pielikums (Atbilstība ESG standartiem) sniedz informāciju par kvalitātes politiku un stratēģisku pieeju. Augstskolai ir vienota kvalitātes politika, ko apstiprinājis Senāts. Tiek atbalstīti izcilības principi (Investors in Excellence), kuri atbilst Eiropas augstākās izglītības telpas prasībām.

Augstskolas mājaslapā (<https://rnu.lv/par-rnu/dokumenti/>, Augstskolas kvalitātes politika) ir pieejami kvalitātes vadības dokumenti, bet nav pieejami pašnovērtējuma ziņojumi. Tiek atzīmēts, ka studiju programmu izstrādes un apstiprināšanas procedūrā tiek iesaistītas dažādas ieinteresētās puses (Latvijas darba devēji, nozares eksperti, studenti).

Ir apkopoti dati par studentcentrētu pieeju, atsaucoties uz normatīviem aktiem un nolikumiem par mācīšanos, vērtēšanu, praksi, kompetenču atzīšanu. Tiek deklarēta regulāra atgriezeniskās saites ievākšana un studiju kursu satura pielāgošana. Eksperti īpaši vēlas izcelt procedūru, kas nosaka, ka Augstskolā tiek nodrošināta sistemātiska un strukturēta studentu un citu iesaistīto pušu apmierinātības mērīšana attiecībā uz studiju procesu, mācībspēkiem, prakses iespējām un augstskolas vidi kopumā, veicinot datu izmantošanu studiju kvalitātes pilnveidošanā. Tiek izmantoti vairāki apmierinātības mērīšanas veidi – studentu

apmierinātības novērtējums par docētāju darbu, studentu apmierinātība ar prakses norisi, studentu vispārējās apmierinātības ikgadējā aptauja, absolventu apmierinātības aptauja un darba devēju apmierinātības aptauja. Procedūra ieviesta 2025. gada sākumā (Pielikums. Apmierinātības mērījumi.).

Studentu uzņemšanai ir formulēti skaidri noteikumi, kā arī ir mehānismi izglītības un darba pieredzes atzīšanai. Informācijas vadībai ir izstrādāta datu vadības sistēma ar dažādiem piekļuves līmeņiem. Sabiedrības informēšana notiek, izmantojot Augstskolas mājaslapu, sociālos tīklus, konferences.

Tiek deklarēta studentu un darba devēju iesaiste studiju programmu pilnveidē, bet trūkst uzlabojumu piemēru, tādēļ pastāv risks, ka sistēma var būt formāla. Pieteikumā tiek uzsvērtā starptautiskā pieredze, bet nav norāžu par sistemātisku ārējo ekspertu iesaisti un starptautisko kvalitātes novērtējumu rezultātu analīzi. Deklarētie kvalitātes vadības un pārraudzības principi ir zināmā pretrunā ar iepriekš atzīmētām SPR nepilnībām.

4. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Tikšanās laikā Augstskolā tika norādīts, ka studiju programma ir izstrādē jau vairākus gadus. Gan administratīvais, gan akadēmiskais personāls apliecināja, ka studējošo viedoklis ir ļoti svarīgs studiju programmas tālākai attīstībai, tādēļ tiks veiktas aptaujas, lai noskaidrotu studējošo viedokli par dažādiem studiju procesa aspektiem. Studiju programmas raksturojumā nav sniegta informācija par studējošo pārstāvju iesaisti programmas izstrādē un apstiprināšanā. Vienlaikus jāatzīmē, ka studiju programmas kvalitātes izvērtēšanā studējošo iesaiste ir nepārprotami paredzēta, jo visās Augstskolas struktūrvienībās, kur tas ir nepieciešams, darbojas arī studējošo pārstāvji. Ekspertu sarunas laikā ar darba devējiem Rīgā tika norādīts, ka Augstskola ir konsultējusies ar potenciālajiem darba devējiem un ievākusi informāciju par iespējamām darba vietām, tomēr tikai daži darba devēji bija iesaistījušies studiju programmas izveidē (Ekspertu saruna ar darba devējiem).

Tikšanās laikā ar Fergānas reģiona darba devējiem tika uzsvērts, ka pieprasījums pēc šīs studiju programmas ir ievērojams, un tādēļ pastāv augstas cerības uz tās licencēšanu. Darba devēji, pārstāvot gan valsts pārvaldes iestādes, gan slimnīcas, gan privāto sektoru, norādīja uz būtisku psihologu trūkumu. Vienlaikus tika akcentēts, ka Eiropas studiju standarts, ko spētu nodrošināt Augstskola, sniegtu nozīmīgu priekšrocību Augstskolas absolventiem pēc studiju programmas absolvēšanas. Tomēr, darba devēji nav iesaistījušies studiju programmas izveidē. (Ekspertu saruna ar Fergānas darba devējiem).

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai (3)

Studiju programmas saturs ir veidots atbilstoši LKI/EKI 7. līmeņa prasībām un nozares tendencēm. Ir izstrādāti studiju kursu un programmas rezultātu kartējumi, kas nodrošina saturisku sasaisti ar kompetenču attīstību. Nepilna laika neklātienes formātam nav norādīti studiju kursu apraksti. Tomēr nepilna laika neklātienes programmas īstenošanas forma ar 0 kontaktstundām neatbilst Izglītības likumam un psihologa profesijas standartam.

Studiju programmas īstenošana paredz studentcentrētu pieeju ar digitālo rīku izmantošanu (Moodle, Zoom) un interaktīvām metodēm. Kvalitātes nodrošināšanai pastāv formāla sistēma, kura ir saskaņā ar ESG principiem, bet trūkst praktisko piemēru par uzlabojumiem. Ir plānotas studējošo aptaujas, kuru sniegtā informācija sekmēs tālāku studiju programmas pilnveidošanu un attīstīšanu. Studējošajiem un mācībspēkiem ir pieejams IT atbalsts. Studējošie Rīgā un Fergānā nav bijuši iesaistīti studiju programmas izveidē, bet daži darba devēji bija iesaistīti studiju programmas izveidē Rīgā.

Stiprās puses:

1. Par studiju programmas izstrādi informēti nozares eksperti, tās saturs veidots, balstoties aktuālās darba tirgus prasībās Latvijā. SPR nav analizēts Uzbekistānas darba tirgus un nozare.
2. Atšķirībā no vienas no studiju formām (nepilna laika neklātie), studiju saturs strukturēts un sasaistīts ar LKI/EKI 7. līmeni, profesijas standartu un programmas mērķiem.
3. Digitāla vide (Moodle, Zoom), interaktīvas metodes un skaidri definētie vērtēšanas kritēriji var veicināt studentcentrētas pieejas īstenošanu.
4. Izveidots kvalitatīvs studējošo un iesaistīto pušu apmierinātības mērījumu process.

Vājās puses:

1. Nepilna laika neklāties īstenošanas modelis ar 0 kontaktstundām neatbilst psihologa profesijas standartam, starptautiskajai un Latvijas praksei un standartiem psihologu izglītībā.
2. Diploma pielikumā ir nepilnība, norādot paredzētās kvalifikācijas nosaukumu.
3. Studējošie un lielākā daļa darba devēju nav bijuši iesaistīti studiju programmas izveidē.
4. Nepilna laika neklāties studiju formātam nav norādīti studiju kursu apraksti.
5. Studiju plānā ir iekļauts latviešu valodas studiju kurss angļu valodā studējošajiem 3 KP apjomā, kas nav pietiekošs valsts valodas apguvei psihologa standarta apmērā.
6. Studiju programmas izveides procesā netika analizēts Uzbekistānas darba tirgus.
7. Studējošajiem nav pieejams psiholoģiskais atbalsts.
8. Studējošajiem nav piešķirtas augstskolas domēna e-pasta adreses.
9. Būtiski atšķiras Latvijas Republikas un Uzbekistānas psihologu izglītības procesa īstenošana.
10. Noslēgts līgums ar Daugavpils Universitāti (DU) par studiju turpināšanu, bet DU nevarētu Augstskolas studentiem nodrošināt nepilna laika neklāties studijas un studijas angļu valodā.
11. Nav noslēgti līgumi ar Uzbekistānas augstskolām par psiholoģijas studiju turpināšanas iespējām angļu valodā pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē.
12. Tiek deklarēta studentu un darba devēju iesaiste studiju programmu pilnveidē, bet trūkst uzlabojumu piemēru, tādēļ pastāv risks, ka sistēma var būt formāla.
13. Deklarētie kvalitātes vadības un pārraudzības principi ir zināmā pretrunā ar SPR nepilnībām.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.			X	
2.			X	
3.		X		
4.			X	

Prasības (3) novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem		X		<p>Kopumā, studiju programmas saturs ir izstrādāts atbilstoši LKI/EKI 7. līmeņa prasībām, ir aktuāls un sasaistīts ar mērķi un paredzētajiem rezultātiem. Tomēr ne visas īstenošanas formas atbilst profesijas standartam un normatīviem dokumentiem, jo nepilna laika neklātienes studiju forma ar nulli kontaktstundām nesaskan ar Izglītības likuma prasībām un nozares profesionālās prakses vajadzībām. Studējošie un lielākā daļa darba devēju nav bijuši iesaistīti studiju programmas izveidē, taču ir plānots abu partiju atgriezeniskajās saitēs norādīto informāciju izmantot, lai pilnveidotu un attīstītu studiju programmu nākotnē. Studējošajiem nav pieejams psiholoģiskais atbalsts. Studējošajiem nav piešķirtas augstskolas domēna e-pasta adreses. Noslēgts līgums ar Daugavpils Universitāti (DU) par studiju turpināšanu, bet DU nevarētu Augstskolas studentiem nodrošināt nepilna laika neklātienes studijas un studijas angļu valodā. Studiju programmas izveides procesā netika analizēts Uzbekistānas darba tirgus, kā arī būtiski atšķiras Latvijas un</p>

				Uzbekistānas psihologu izglītības procesa īstenošana. Nav noslēgti līgumi ar Uzbekistānas augstskolām par psiholoģijas studiju turpināšanas iespējām. Deklarētie kvalitātes vadības un pārraudzības principi ir zināmā pretrunā ar SPR nepilnībām.
--	--	--	--	--

4. Mācībspēki

Prasība (4): Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Analīze

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Izstrādājot Programmu, tika ņemti vērā noteikti pamatkritēriji mācībspēku atlasei studiju kursu nodrošināšanā (SPR, 30.lpp) – atbilstoša izglītība, profesionālā kvalifikācija, akadēmiskā pieredze, praktiskā pieredze, zinātniskā darbība, starptautiskā pieredze, pedagoģiskās un digitālās prasmes, valodu prasmes.

Saskaņā ar SPR 30.lpp. teorētisko studiju kursu (piemēram, “Jaunākie sasniegumi psiholoģijas zinātnē un praksē”) un pētniecības studiju kursu (piem., “Multivariatīvā statistika un kvalitatīvā pētniecība”, “Psihometrika”, “Eksperimentālā psiholoģija”) docēšanai prioritāte tiek piešķirta akadēmiski aktīviem pētniekiem ar doktora grādu un zinātniskajām publikācijām attiecīgajā jomā. Praktisko studiju kursu (piemēram, "Psihoterapija un grupu konsultēšana", "Psiholoģiskā izpēte praksē", "Psiholoģiskā konsultēšana praksē") nodrošināšanai īpaša nozīme tika piešķirta mācībspēku profesionālajai pieredzei un sertifikācijai (SPR, 30.lpp.).

Studiju programmas īstenošanā Fergānas filiālē piedalīsies Augstskolas docētāji (SPR 31. lpp.), un vietējie speciālisti tiks piesaistīti konsultantu statusā. No sarunas ar Augstskolas vadību Rīgā eksperti secina, ka konsultanti Fergānā tiks nodarbināti izmaksu efektivitātei, un Fergānā sarunā ar filiāles vadību tika apstiprināts, ka vietējie konsultanti mācību procesā tiek iesaistīti plaši – semināru, praktisko nodarbību vadīšanā.

Iesniegtie trīs psiholoģijas jomas potenciālo konsultantu Fergānā CV pirmšķietami vērtējami kā kvalitatīvi - Kokandas Pedagoģiskās universitātes rektors, psiholoģijas doktors, un Fergānas Valsts universitātes divi asociētie profesori, tomēr nav informācijas par viņu angļu valodas prasmi un precīzu kompetenci, kuru studiju kursu īstenošanā viņi tiktu iesaistīti, un nav arī informācijas par sasaisti vai potenciālo sadarbību ar Latvijas mācībspēkiem. Ekspertu papildu saruna ar Fergānas Valsts Universitātes mācībspēku psiholoģijā liecina, ka angļu valodas prasmju nav, un praksē mācīšana notiek uzbeku valodā.

Saskaņā ar SPR 10.pielikumu, visiem mācībspēkiem valsts valodas zināšanas ir atbilstošas Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām; angļu valodas zināšanas ir vismaz B2 līmenī (17.pielikums “Apliecinājums par valodu”), pieredze attiecīgā studiju kursa vai tam pielīdzināma studiju kursa īstenošanā (SPR, 10. pielikums Maģistra studiju programmas “Psiholoģija” īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts). Sarunā ar mācībspēkiem Rīgā iegūta informācija, ka viens no mācībspēkiem strādā un dzīvo Lielbritānijā, ar vienu no pasniedzējām daļu no sarunas eksperti brīvi varēja runāt angļu valodā. Fergānas vizītē satiktajiem Augstskolas darbiniekiem un mācībspēkiem angļu valodas līmenis bija nepieciešamajā līmenī. Tomēr 10. pielikumā iesniegtā informācija par angļu valodas zināšanu līmeni ir balstīta tikai pašu mācībspēku pašnovērtējumā, nevis testēta profesionāli (TOEFEL, IELTS testi vai iekšēji Augstskolas izveidotā valodas pārbaudē). Atšķiras docētāju CV un apliecinājumā norādītie svešvalodas zināšanu līmeņi (11. pielikums. Pasniedzēju CV mag.) - vienai lektorei nav norādīts valodas līmenis. Līdz ar to eksperti neguva pietiekamu pārlicību, ka visu Augstskolas mācībspēku angļu valodas zināšanas ir pietiekamas, lai nodrošinātu Programmas īstenošanu angļu valodā. Ekspertu sarunā ar mācībspēkiem tika iegūta informācija, ka viņi nebija informēti par iespējamu docēšanu Uzbekistānā klātienē.

Eksperti secina, ka mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši Programmas un studiju kursu specifikai, bet pastāv nepilnības kritēriju pielietošanā, kas var samazināt iegūtās izglītības kvalitāti vai radīt neatbilstību Augstskolu likuma 39. pantam par profesionālās augstākās izglītības akadēmiskā personāla kvalifikāciju. Piemēram, saskaņā ar SPR (30.lpp.), praktisko studiju kursu (Psihoterapija un grupu konsultēšana, Psiholoģiskā izpēte praksē, Psiholoģiskā konsultēšana praksē un Geštalta terapijas metodes organizācijā) docēšanā īpaša nozīme tika piešķirta mācībspēku profesionālajai pieredzei un sertifikācijai. Tomēr saskaņā ar LR Psihologu reģistra datiem viens no šo studiju kursu docētājiem nav reģistrēts un neveic psihologa profesionālo darbību Latvijā, kā arī mācībspēka CV nesatur norādes uz iegūto augstāko izglītību psiholoģijas jomā (atbilde uz 9. ekspertu jautājumu pēc vizītes Rīgā).

2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Programmā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija daļēji atbilst Programmas prasībām, normatīvajiem aktiem. Vienā gadījumā docētājam ir IT izglītība un profesionālajā pilnveidē apgūtas geštalterapijas metodes, kas ekspertu ieskatā (atsaucoties uz Augstskolu likuma 39. pantu un Psihologu likuma 3.1 pantu) nedod pamatu pasniegt psiholoģijas studiju kursus “Kiberpsiholoģijā” un “Geštalta terapijas metodes organizācijā”. Arī profesorei, kura docēs studiju kursu “Psihologa profesionālā darbība un tās tiesiskie aspekti”, nav zinātniskā grāda psiholoģijā, un nav praktiskās darba pieredzes psiholoģijā, kā arī nav tiesību zinātņu grāda.

Plānojot kursus “Personības izpētes metodes organizācijā” un “Stresa menedžments korporatīvā vidē”, ir paredzēts piesaistīt profesori ar augstāko izglītību psiholoģijā, kura ir iegūta ārpus Latvijas, bet mācībspēka CV nesatur informāciju par izglītības atzīšanu Latvijā.

Pastāv arī ekspertu bažas, ka atsevišķu mācībspēku angļu valodas zināšanas nav pietiekamas, lai nodrošinātu Programmas kvalitatīvu īstenošanu angļu valodā. Šis aspekts jau analizēts atzinuma 4. sadaļas Mācībspēki 1. punktā.

Programmas īstenošanā plānots iesaistīt 12 mācībspēkus ar akadēmisko un profesionālo kvalifikāciju – 6 docētāji jau ir ievēlēti Augstskolā, 6 plānots ievēlēt Augstskolā. No 12

mācībspēkiem - 4 profesori, 3 docenti, 4 lektori un 1 vadošais pētnieks (SPR, 31.lpp). No RZA ievēlētajiem docētajiem - 4 ir profesori, 1 lektors un 1 vadošā pētniece.

Saskaņā ar Augstskolas Nolikumu par akadēmiskajiem amatiem (26. pielikumā) - Personu var ievēlēt tikai vienā profesora, asociētā profesora, docenta, lektora vai asistenta akadēmiskajā amatā un tikai vienā augstskolā. Šādā amatā ievēlētu personu vienlaikus var arī ievēlēt vadošā pētnieka vai pētnieka amatā un tikai vienā zinātniskajā institūcijā. Saskaņā ar mācībspēku, (kurus plānots ievēlēt Augstskolā) CV, vairāki docētāji šobrīd ir spēkā esošās darba attiecībās citās augstskolās, piemēram, RSU, RISEBA. Būtiski būtu atjaunot mācībspēku CV, lai tie atspoguļotu aktuālo nodarbinātības statusu. Šīs personas arī vēl nav iesniegušas savus apliecinājumus, ka piekrīt tikt ievēlēti RZA, līdz ar to nav izpildīta licencēšanas prasība.

No 12 mācībspēkiem astoņiem ir zinātniskais grāds psiholoģijā, tomēr vienai profesorei (studiju kursi "Personības izpētes metodes organizācijā", "Stresa menedžments korporatīvā vidē") grāds iegūts Ukrainas augstskolā, mācībspēka CV nesatur informāciju par izglītības atzīšanu Latvijā, un viņa arī nav norādīta LR Psihologu reģistrā, arī viens docents nav reģistrēts LR Psihologu reģistrā (10.pielikums). Seši mācībspēki ar psihologa grādu ir reģistrēti LR Psihologu reģistrā un tiesīgi veikt profesionālo psihologa darbību Latvijā klīniskās un veselības, izglītības un skolu, darba un organizāciju un konsultatīvajā jomā. Tikai vienam mācībspēkam (Mg.psych.), kuru vēl plāno ievēlēt lektora amatā, ir sertifikāts un arī pieredze praktiskajā darbā Programmas iecerētajā specializācijas jomā – darba un organizāciju psiholoģijas jomā.

Mācībspēkiem ir pieredze studējošo pētniecības darbu vadīšanā (bakalaura, maģistra darbi). Daudzi ir iesaistīti profesionālās pilnveides semināru vadīšanā (SPR 31.lpp.). Vairāki mācībspēki ir akadēmiskās rakstīšanas, pētniecisko metožu un datu analīzes docētāji.

Lai arī norādīts, ka mācībspēki publicē rakstus zinātniskos un profesionālajos izdevumos, tomēr, analizējot tieši norādīto astoņu mācībspēku (ar psihologa izglītību) CV un publikāciju sarakstu, tikai diviem mācībspēkiem ir aktīva zinātniskā darbība pēdējo piecu gadu laikā. Pārējiem pasniedzējiem pēdējos piecos gados daudz uzstāšanos konferencēs un publikāciju konferenču materiālos, tomēr maz publicētu zinātnisku rakstu.

SPR 32. lpp. norādīts, ka mācībspēkiem ir psihoterapeita kvalifikācija, tomēr saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ārsti – psihoterapeiti ir speciālisti ar augstāko medicīnas izglītību, līdz ar to šeit ir domāta pieredze kā psihoterapijas speciālistiem.

3. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

Gan ekspertu vizītes laikā, gan iesniegtajā studiju programmas raksturojumā Augstskola apliecina, kas akadēmiskajam personālam pieejamas dažādas iespējas kvalifikācijas paaugstināšanai.

SPR norādīts, ka docētājiem ir iespējams piedalīties profesionālās pilnveidesursos un semināros, konferencēs. Mācībspēkiem ir iespēja pieteikties finansējumam dalībai gan vietējās, gan starptautiskās konferencēs, iesniedzot rektoram pieteikumu un referāta nosaukumu (SPR 33.lpp). Iesnigtā hospitācijas anketa liecina, ka Augstskolā pastāv

hospitācijas process, kas palīdz pasniedzējiem apmainīties ar pieredzi un savstarpēji gūt jaunas zināšanas.

Ekspertu ieteikums ir ieviest ikgadējas darba izpildes novērtēšanas pārrunas, lai sekmētu individuālo profesionālo attīstību un sniegtu konstruktīvu atgriezenisko saiti, balstoties uz studentu aptaujās konstatēto.

Ekspertu sarunā ar Programmas direktori noskaidrots, ka pieejamas arī iespējas doties Erasmus+ mobilitātē, ko līdzīgi kā citās augstskolās vairāk izmanto studenti, mazāk mācībspēki. Daudzi mācībspēki ir arī nozares praktiķi, un tas mazina mobilitātes iespēju izmantošanu, tomēr eksperti guva apstiprinājumus, ka tas tiek veicināts un atbalstīts.

Augstskolā tiek organizētas vairākas zinātniskās konferences mācību gada laikā. Eksperti secina, ka kopumā akadēmiskajam personālam kvalifikācijas celšanas aktivitāšu iespējas ir pieejamas, un administrācijas centieni veicināt pasniedzēju iesaisti tajās vērtējami pozitīvi.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai (4)

Izstrādājot Programmu, lai atlasītu kvalificētus mācībspēkus, tika vērtēta mācībspēku atbilstība normatīvo aktu noteiktajām prasībām, viņu kvalifikācijas atbilstība studiju programmas rezultātu sasniegšanai, reglamentēto profesiju pārstāvjiem - sertifikāts profesijā, tomēr ne visi mācībspēki ir reģistrēti LR Psihologu reģistrā, kā arī ir mācībspēks, kuram nav pielīdzināta ārvalstīs iegūtā psihologa izglītība. Turklāt, mācībspēks, kuram nav psiholoģijas izglītības, ir sagatavojis un plāno docēt psiholoģijas jomas studiju kursus. Augstskola, izstrādājot studiju programmu, ir vērtējusi, lai docētāju zinātniskā darbība būtu cieši saistīta ar studiju kursiem, tomēr virknei docētāju nav aktīvas zinātniskās darbības pēdējo piecu gadu laikā (bet ir vismaz 5 gadu praktiskā darba stāžs). Augstskola nodrošina kvalifikācijas pilnveides iespējas docētājiem.

Stiprās puses:

1. Mācībspēku atlasē nedefinēti kvalitatīvi kritēriji.
2. Programmas nozares specifisko kursu īstenošanā ir iesaistīti nozares praktiķi.
3. Akadēmiskajam personālam pieejamas kvalifikācijas celšanas iespējas.
4. Augstskola izmanto mobilitātes iespējas attīstībā.

Vājās puses:

1. Lai gan vairākiem mācībspēkiem ir vismaz piecu gadu praktiskā darba stāžs (kā to nosaka Augstskolu likums), pēdējo piecu gadu laikā viņiem nav aktīvas zinātniskās darbības psiholoģijas nozarē, ko, savukārt, nosaka RZA mācībspēku atlases kritēriji.
2. Pastāv nepilnības mācībspēku atlases kritēriju pielietošanā, kas var samazināt iegūtās izglītības kvalitāti vai radīt neatbilstību Augstskolu likuma 39. pantam par profesionālās augstākās izglītības akadēmiskā personāla kvalifikāciju.
3. Vairākiem mācībspēkiem nav veikta reģistrēšanās Psihologu reģistrā.
4. Ir mācībspēks ar augstāko izglītību psiholoģijā, bet izglītība nav pielīdzināta Latvijā.
5. Iesniegtā informācija par mācībspēku angļu valodas zināšanu līmeni ir balstīta tikai pašu mācībspēku pašnovērtējumā, nevis testēta profesionāli.
6. Mācībspēki, kuriem nav psiholoģijas izglītības, ir sagatavojuši un plāno docēt psiholoģijas jomas studiju kursus.

7. Tikai vienam mācībspēkam (Mg.psych.) kuru plāno ievēlēt lektora amatā, ir sertifikāts un pieredze praktiskajā darbā Programmas iecerētajā specializācijas jomā – darba un organizāciju psiholoģijas jomā.
8. Nav iesniegti mācībspēku apliecinājumi par gatavību tikt ievēlētiem RZA.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.			X	
3.		X		

Prasības (4) novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.		X		Izstrādājot Programmu, lai atlasītu kvalificētus mācībspēkus, tika vērtēta mācībspēku atbilstība normatīvo aktu noteiktajām prasībām, viņu kvalifikācijas atbilstība studiju programmas rezultātu sasniegšanai, reglamentēto profesiju pārstāvjiem - sertifikāts profesijā. Veiktā analīze rāda, ka ne visi mācībspēki, kuri plāno docēt praktiskos psiholoģijas kursus, ir reģistrēti LR Psihologu reģistrā, kā arī nav sniegta informācija par viņu augstāko izglītību psiholoģijas jomā vai pielīdzinātu ārvalstīs iegūto psihologa izglītību. Augstskola, izstrādājot studiju programmu, ir vērtējusi docētāju zinātniskās darbības ciešu saistību ar studiju kursiem, tomēr virknei docētāju nav aktīvas zinātniskās darbības pēdējo piecu gadu laikā. Augstskola

				nodrošina kvalifikācijas pilnveides iespējas docētājiem.
--	--	--	--	--

5. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Prasība (5): Studiju programma/ apakšprogrammas (ja piemērojams) atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Svītrots atbilstoši grozījumiem ¹ Augstskolu likumā				Nav piemērojams
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iegūvi citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta		X		Studiju līguma (18.pielikums. Studiju līgums) punkts 4.3. nosaka, ka Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas likvidācijas gadījumā studentam tiek nodrošināta iespēja turpināt studijas citā studiju programmā vai augstskolā. Balstoties uz 15. pielikumā norādīto informāciju (15.pielikums_Līgums par stud turp_ISMA_DU.edoc), Augstskolai ir noslēgts līgums ar Daugavpils Universitāti par sadarbību studiju procesa turpināšanas izpildē atbilstošā studiju programmā: Psiholoģija (47313), taču Daugavpils Universitāte īsteno šo studiju programmu tikai pilna laika klātienē, latviešu valodā, kas atstātu nepilna laika neklātienē studējošos un angļu valodā studējošos bez

¹ Likums "Grozījumi Augstskolu likumā" pieņemts 14.07.2022., stājas spēkā 11.08.2022. Publicēts: Latvijas Vēstnesis, 144, 28.07.2022.

				<p>izglītības turpināšanas iespējām.</p> <p>Fergānas filiālei ir vienošanās ar augstskolām par studējošo uzņemšanu šādā gadījumā. Tomēr, Augstskola nav norādījusi oficiālus dokumentus (kā tas tika darīts ar DU), kas apliecinātu šādu vienošanos ar citu AII (Ekspertu vizīte Fergānā).</p>
3.	<p>Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek pieņemts lēmums par studiju programmas licencēšanas atcelšanu un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā</p>	X		<p>Savukārt 16. pielikums ("16_Apliecinājums zaudējumu kompensācija") apliecina, ka studējošajiem tiks kompensēti zaudējumi, ja studiju programma netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence, un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.</p>
4.	<p>Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas obligātās daļas un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā.</p>		X	<p>Pievienotie dokumenti (11 pielikums "Pasniedzēju CV Mag") apliecina, ka mācībspēku kvalifikācija daļēji atbilst Programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām. Ne visi mācībspēki, kuri plāno docēt praktiskos psiholoģijas kursus, ir reģistrēti LR Psihologu reģistrā, nav apliecināta viena mācībspēka izglītība psiholoģijas jomā, kā arī vienam mācībspēkam nav informācijas par pielīdzinātu ārvalstīs iegūto psihologa izglītību.</p> <p>Saskaņā ar mācībspēku (kurus plānots ievēlēt RZA) CV, vairāki docētāji šobrīd ir spēkā esošās darba attiecībās citās augstskolās, piemēram, RSU, RISEBA. Šīs personas</p>

					vēl nav iesniegušas savus apliecinājumus, ka piekrīt tikt ievēlēti RZA. Detalizētāku šī aspekta analīzi skatīt ekspertu atzinuma 4. nodaļā "Mācībspēki", 2. kritērijs.
5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu	X			Izvērtējot 11. un 12. pielikumā pieejamo informāciju, tika secināts, ka visiem akadēmiskā personāla pārstāvjiem, kurus ir plānots iesaistīt studiju programmas īstenošanā, ir publikācijas recenzējamās izdevumos pēdējos sešos gados (2019-2024) vai arī vismaz 5 gadu praktiskā darba stāžs.
6.	Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi normatīvajos aktos ² noteiktajā līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā		X		Pievienotie dokumenti (11.pielikums_Pasniedzēju CV Mag.pdf, un 17_Apliecinajums_valsts_valoda_svešvaloda) apliecina, ka mācībspēku latviešu valodas prasmes atbilst normatīvajam regulējumam. Visiem mācībspēkiem CV ir norādīta informācija par zināšanu atbilstību minimālajai B2 līmeņa prasībai angļu valodā, taču Augstskola nav pievienojusi sertifikātus vai citus dokumentus, kas apstiprinātu, ka šādas zināšanas tiešām pastāv. Augstskola ir norādījusi, ka tā nav obligāta prasība normatīvajos aktos, tādēļ sertifikāti nav ievākti. Tomēr apliecināja, ka katrs

² Ministru kabineta 2022. gada 8. marta noteikumi Nr. 157 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi"

				<p>pasniedzējs ir izgājis vai izies individuālu valodas pārbaudi, pirms ir pieņemts vai tiks pieņemts darbā Augstskolā.</p> <p>Sarunā ar Filiāles konsultanti Uzbekistānā tiek konstatēts, ka angļu valodas zināšanu viņai nav, un praksē Filiālē viņa pasniedz uzbeku valodā.</p>
7.	<p>Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam.</p> <p>Studiju programma/apakšprogramma (ja piemērojams) atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.</p>	X		<p>Studiju programmā ir iekļautas minimālās prasības par civilās aizsardzības kursu (“Vides, darba un civilā aizsardzība” 3 KP apjomā). 2. pielikums “2_Atbilstiba_izglitibas_stand_Mag”</p>
8.	<p>Studiju programma/apakšprogrammas (ja piemērojams) atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām, ja pēc studiju programmas. apakšprogrammas (ja piemērojams) apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija</p>		X	<p>Psihologa profesijas standartam https://registri.visc.gov.lv/prof/izglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-108.pdf neatbilst augstskolas iecere īstenot šo studiju programmu nepilna laika neklātienes formātā ar 0 kontaktstundām. Detalizētu šī aspekta analīzi skatīt ekspertu atzinuma 3.sadaļā, Studiju saturs un īstenošanas mehānisms, 1. kritērijs.</p> <p>Studiju programmas īstenošana angļu valodā neatbilst Psihologa profesijas standarta 5.1.punktam, kas nosaka, ka psihologs lieto valsts valodu, spēj brīvi sazināties valsts valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanai,</p>

				taču studiju programma nodrošina valsts valodas apguvi tikai 3 KP apjomā angļu valodā studējošajiem. Detalizētāku šī aspekta analīzi skatīt ekspertu atzinuma 3. nodaļā “Studiju saturs un īstenošanas mehānisms”, 1. kritērijs.
9.	Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma 56. ¹ panta otrajā daļā un 56. ² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām		X	5. pielikumā pievienotie (“5.pielikums_ Studiju kursa apraksti Mag_ENG”) un (“5.pielikums_ Studiju kursa apraksti Mag”) studiju kursu apraksti ir sagatavoti latviešu un angļu valodā, un atbilst Augstskolu likuma prasībām, taču tikai pilna laika klātienes studiju programmām. Studiju kursu aprakstos nav nodalīta studējošo patstāvīgā darba organizācija pilna laika klātienes programmā studējošajiem un nepilna laika neklātienē studējošajiem.
9.1.	Studiju programma, kuru paredzēts īstenot svešvalodā, atbilst Augstskolu likuma 56.panta ceturtās vai piektās daļas prasībām	X		Studiju programma atbilst Augstskolu likuma 56.panta 4.daļas prasībai - “Ja attiecīgā studiju programma vienlaikus tiek īstenota arī valsts valodā.”
10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem (tajā skaitā doktorantu studijām par valsts budžeta līdzekļiem, ja piemērojams)	X		Pievienotais studiju līguma paraugs (“18.pielikums. Studiju līgums”) atbilst MK Nr. 70 “Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi”. Līgums ir abās studiju programmas īstenošanas valodās.
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecināšus dokumentus		X	Pievienotais (labotais) diploma paraugs (“11.jaut_Maģistra diploms”) atbilst MK Nr. 202 “Kārtība, kādā izsniedz

				<p>valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus”.</p> <p>Diploma pielikuma 2.2. punkta formulējums nesaskan ar Psihologu likuma 4. pantā norādīto darbības jomas pilnu nosaukumu (Darba un organizāciju psiholoģija).</p> <p>Diplomam angļu valodā ir dažas valodas stila nepilnības pielikuma 2.3. punktā, piem., punktā 2.3. “juridiska persona” tulkots kā “juridical person”, lai gan pareizi būtu “legal entity”.</p>
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai	X		<p>Pievienotais nolikums (“20.pielikums_Nolikums_a_tzīšana”) norāda, ka ir izveidota formāla kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai.</p>
13.	Prasība (6): Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X		<p>Izglītības kvalitātes valsts dienesta (IKVD) Uzraudzības departaments nav konstatējis izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas (iepriekš – Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola) darbībā. Tomēr 2024.gadā Izglītības kvalitātes valsts dienesta Uzraudzības departaments ir izskatījis vairākus iesniegumus (sūdzības) par samaksātās studiju maksas neatgriešanu. Avots - IKVD vēstule “Par Rīgas Ziemeļvalstu augstskolu_IKVD”</p>

14.	Prasība (7): Faktisko apstākļu atbilstība augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām		X	<p>Augstskolas mājaslapā (https://rnu.lv/en/for-students/library/) norādīts, ka Rīgas bibliotēka strādā no 10.00-16.00, taču vizītes laikā eksperti konstatēja, ka bibliotēka bija slēgta jau 15.00.</p> <p>Informācija par konsultantiem un mācībspēkiem Fergānā ir neviennozīmīga - neskaidra. Ekspertu sarunā ar Augstskolas vadību tika norādīts, ka tikai Latvijas mācībspēki būs iesaistīti docēšanā Fergānas filiālē, taču Fergānas vizītes laikā eksperti noskaidroja, ka tiks piesaistīti arī vietējie docētāji kā konsultanti, kuri arī pasniegs lekcijas un vadīs nodarbības.</p> <p>RZA mājas lapā sniegtā informācija atšķiras no ekspertu vizīšu laikā Rīgā un Fergānā gūtās informācijas par studiju maksas apjomu gan Latvijas, gan Uzbekistānas studentiem.</p> <p>Atšķiras informācija par studiju valodu Fergānas filiālē: nolikumā norādīta angļu valoda, tomēr praksē mācībspēki atzīmē, ka mācības notiek arī uzbeku valodā.</p>
-----	--	--	---	--

6. Novērtējums

Studiju programmas saturs atbilst LKI/EKI 7. līmeņa prasībām un esošām nozares tendencēm Latvijā, tomēr neatbilst vai daļēji atbilst psihologa profesijas standarta, Psihologu likuma un virknei Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām (sešas no septiņām licencēšanas prasībām saņēmušas vērtējumu “daļēji atbilst”). Tālāk eksperti norāda svarīgākos aspektus, kas pamato daļējās atbilstības novērtējumu.

Prasība (1): Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Studiju programmas atbilstības pamatojumā izmantoti vispārīgi nozares tendences apliecinājoši avoti, tomēr nav sniegta detalizēta statistiskā analīze par psihologu nodarbinātību Latvijā un ES, kā arī par reflektantu mērķauditorijas lielumu reģionālā kontekstā. Studiju programmas raksturojumā vispār nav minēts un analizēts pamatojums studiju programmas īstenošanai Fergānas filiālē Uzbekistānā. Lai arī darba devēji Latvijā šobrīd atzinīgi novērtē vajadzību pēc studiju programmas absolventiem, ilgtermiņā 2030. – 2040. gadā sagaidāma psihologu pārprodukcija Latvijā. Studiju programmas izveides pamatojumā nav veikta Vidusāzijas reģiona analīze pieprasījumam pēc psiholoģijas speciālistiem, kā arī darba tirgus analīze.

Prasība (2): Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Resursu un nodrošinājuma jomā Augstskolai ir pieejamas aprīkotas mācību telpas gan Rīgā, gan Fergānas filiālē. Studējošajiem ir nodrošināta pieeja Scopus datubāzei un bibliotēkā pieejamai literatūrai. Tomēr informācijas resursu pieejamībā ir vairākas nepilnības: bibliotēkas darba laiks un atbalsts Rīgā nav pietiekams, nav nodrošināta piekļuve vairākām būtiskām starptautiskām un vietējām zinātniskajām datubāzēm, trūkst angļu valodas mācību literatūras psiholoģijā. Atsevišķi jāatzīmē, ka nav atrisināta studiju vides pieejamība personām ar invaliditāti.

Pēc ekspertu aplēsēm, studiju maksas ieņēmumi nenosedz studiju izmaksas, īpaši Uzbekistānas filiālē, jo īpaši ņemot vērā augstās ceļa un dzīvošanas izmaksas Latvijas mācībspēku komandējumiem. Analizējot iesniegtos datus, eksperti uzskata, ka pastāv risks, ka Studiju programmai nav pietiekams finansējums tās īstenošanai. Augstskola nav iesniegusi pārskatus Uzņēmumu reģistrā (vai tie tikuši anulēti) par 2022., 2023. un 2024. gadu, līdz ar to ekspertiem nav redzami objektīvi dati par rentabilitāti un ieņēmumiem, kas nosegtu negūtos ieņēmumus no studiju maksas.

Prasība (3): Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

Studiju kursi un sasniedzamie rezultāti ir kartēti, nodrošinot sasaisti ar prasībām un kompetenču attīstību, kā arī ir aprakstīta kvalitātes nodrošināšanas sistēma atbilstoši ESG principiem. Tiek deklarētas studentcentrētās metodes ar digitālo rīku atbalstu. Nepilna laika neklātienes formātam nav norādīti studiju kursu apraksti. Tomēr būtiska izstrādātās studiju programmas nepilnība ir paredzētais nepilna laika neklātienes īstenošanas modelis ar 0 (nulli) kontaktstundām, kas nesaskan ar neklātienes izglītības definīciju (Izglītības likuma 1.panta 14.2 punkts) un apdraud profesionālās izglītības apguvi atbilstoši LKI/EKI 7. līmeņa prasībām. Šī iecere neatbilst arī Psihologa profesijas standartam. Psiholoģijas studiju jomā kontaktnodarbības ir īpaši nozīmīgas praktisko iemaņu, supervīzijas, eksperimentālo metožu un profesionālās ētikas apguvei. Studējošajiem nav piešķirtas augstskolas domēna e-pasta adreses, kas, ekspertu ieskatā, neatbilst labai mūsdienu akadēmiskas vides praksei. Tas potenciāli var apgrūtināt efektīvu informācijas apriti un piederības sajūtu augstskolai. Augstskolā darbojas iekšējā kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kas ietver studiju programmu

regulāru izvērtēšanu, mācībspēku darba novērtēšanu, studentu aptaujas un darba devēju atsauksmju analīzi.

Prasība (4): Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Programmas īstenošanai ir izstrādāti mācībspēku atlases kritēriji, un ir paredzēta praktizējošo speciālistu iesaiste. Potenciāli mācībspēkiem būtu pieejamas kvalifikācijas celšanas iespējas, iekļaujot mobilitātes programmās. Programmas īstenošanā plānots iesaistīt 12 mācībspēkus ar akadēmisko un profesionālo kvalifikāciju – 6 docētāji jau ir ievēlēti Augstskolā, 6 plānots ievēlēt Augstskolā. Tomēr vēl ir veicama virkne uzlabojumu – augstskolai jāiesniedz docētāju apliecinājumi, ka viņi piekrīt tikt ievēlēti RZA, vienai profesorei ir pielīdzināms Ukrainā iegūtais grāds. Ekspertu ieskatā būtiski nodrošināt, ka visus psiholoģijas pamatkursus docē mācībspēki ar Mg.psych. vai Dr.psych. grādu, un studiju kursus īsteno speciālisti ar attiecīgu izglītību kvalifikāciju jomā.

Ir ieviests studējošo un iesaistīto pušu apmierinātības novērtējums. Vienlaikus, pastāv vairākas nopietnas nepilnības, jo daži mācībspēki, kuri docēs specializētos studiju kursus, nav reģistrēti LR psihologu reģistrā, kā arī nav sniegta informācija par viņu ārzemēs iegūtās izglītības pielīdzināšanu Latvijā vai augstāko izglītību psiholoģijas jomā. Pastāv risks, ka atsevišķus studiju kursus psiholoģijā docēs mācībspēki bez izglītības un atbilstošās darba pieredzes psiholoģijas jomā.

Prasība (5): Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Augstskolai nav noslēgti līgumi ar citām augstskolām ne Latvijā, ne Uzbekistānā par izglītības ieguves turpināšanu angļu valodā studējošajiem un nepilna laika neklātienē studējošajiem, ja studiju programmas īstenošana tiktu pārtraukta. Daugavpils Universitāte, ar ko noslēgts līgums, īsteno psiholoģijas programmu tikai pilna laika klātienē latviešu valodā.

Psihologa profesijas standartam neatbilst augstskolas iecere īstent šo studiju programmu nepilna laika neklātienes formātā ar 0 kontaktstundām.

RZA iecere īstent studiju programmu Uzbekistānā neatbilst Latvijas Psihologu likuma prasībām, ņemot vērā, ka Latvijā psihologa profesija ir reglamentēta profesija, savukārt Uzbekistānas darba tirgus prakse atšķiras. Darba devēji Fergānā nebija informēti par Latvijas normatīvo regulējumu psihologa profesijai.

Pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programmas novērtēšanas eksperti ir secinājuši, ka studiju programma nav īstenojama Uzbekistānā, jo tas būtu pretrunā Psihologu likumam un likumam “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu”. Līdz ar to eksperti uzskata, ka Uzbekistānā nav īstenojama arī otrā cikla (profesionālā maģistra) studiju programma, jo bez pirmā cikla studijām netiktu nodrošināts pilns psihologu izglītības un sertifikācijas cikls saskaņā ar Latvijas normatīvo regulējumu.

Studiju plānā ir iekļauts latviešu valodas studiju kursu angļu valodā studējošajiem (valsts valodas prasmes līmenis A1/A2 - pamatlīmenis) tādā apjomā, kas neatbilst Psihologa profesija standarta prasībām – psihologam lietot valsts valodu, spēju brīvi sazināties valsts valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanai.

Prasība (6): Augstskolas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti.

IKVD Uzraudzības departaments nav konstatējis izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus RZA darbībā.

Prasība (7): Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas norādītajām ziņām.

Atšķiras informācija par studiju valodu Fergānas filiālē - nolikumā norādīta angļu valoda, tomēr praksē mācības notiek arī uzbeku valodā. Rīgas bibliotēkas darba laiki atšķiras vairākos avotos un praksē. Atšķiras informācija par Uzbekistānas mācībspēku iesaisti – eksperti noskaidroja Uzbekistānā, ka vietējie mācībspēki tiek piesaistīti kā konsultanti – vada seminārus, nodarbības. RZA mājas lapā sniegtā informācija atšķiras no ekspertu vizīšu laikā Rīgā un Fergānā gūtās informācijas par studiju maksas apjomu gan Latvijas, gan Uzbekistānas studentiem.

7. Rekomendācijas

Eksperti **rekomendē licencēt otrā cikla (profesionālo maģistra) studiju programmu „Psiholoģija” Rīgā, Latvijā** ar īstenošanas formu un veidu - pilna laika klātie ar īstenošanas valodu - latviešu valoda, ieviešot norādītās rekomendācijas līdz Studiju kvalitātes komisijas sēdei un līdz studiju programmas īstenošanas uzsākšanai.

Eksperti **rekomendē nelicencēt otrā cikla (profesionālo maģistra) studiju programmu „Psiholoģija” Rīgā, Latvijā, un Fergānā, Uzbekistānā**, ar īstenošanas formu un veidu - nepilna laika neklātie ar īstenošanas valodu - latviešu un angļu valoda.

Eksperti **rekomendē nelicencēt otrā cikla (profesionālo maģistra) studiju programmu „Psiholoģija” Fergānā, Uzbekistānā**, ar īstenošanas formu un veidu - pilna laika klātie ar īstenošanas valodu - angļu valoda.

Rekomendācijas studiju programmas trūkumu novēršanai (īstermiņa):

Līdz Studiju kvalitātes komisijas sēdei:

1. Labot Diploma pielikuma 2.2. punkta formulējumu, lai nodrošinātu darbības jomas nosaukuma atbilstību Psihologu likuma 4. pantā darbības jomas formulējumam, iekļaujot pilnu jomas nosaukumu - “Darba un organizāciju psiholoģija”.

2. Iesniegt apliecinājumus, ka norādītās personas piekrīt būt ievēlētas RZA amatos.
3. Nodrošināt atbilstību Augstskolu likumam (80.1 pants. Pārskati par augstskolas darbību), sagatavojot publiski pieejamu gada pārskatu par savu darbību un augstskolas padomes apstiprinātu gada finanšu rezultātu (ieņēmumu un izdevumu) pārskatu par 2022., 2023. un 2024. gadu un publicēt to RZA mājas lapā un Lursoft.

Līdz studiju programmas īstenošanas uzsākšanai (studējošo uzņemšanai):

1. Abonēt vismaz vienu starptautisku datubāzi ar pieeju pilniem zinātnisko rakstu tekstiem (piemēram, APA PsycArticles, Sage Journals, ScienceDirect, SpringerLink Contemporary Journals, Taylor & Francis Social Science & Humanities Library).
2. Iesniegumā Studiju programmas "Psiholoģija" licencēšanai iekļaut strukturētus datus par augstskolas veiktspēju (studentu skaita dinamika, uzņemšanas/atbiruma tendences, absolventu skaits un nodarbinātība).
3. Izveidot prognožu analīzi par reflektantu pieplūdumu nākamajiem gadiem (balstoties uz reģionālajiem un nacionālajiem datiem par studētgrībētājiem psiholoģijas jomā).
4. Iesniegumā Studiju programmas "Psiholoģija" licencēšanai pievienot analītiskus secinājumus par starptautiskajām tendencēm psiholoģijā (digitālā psiholoģija, preventīvā psiholoģija, sabiedrības veselība).
5. Nodrošināt, ka psiholoģijas studiju kursu docētājam ar ārvalsts iegūtu izglītību ir pielīdzināts augstākās izglītības diploms Latvijā, un praktizējošiem docētājiem veikta reģistrācija LR Psihologu reģistrā psihologa profesionālās darbības veikšanai.

Rekomendācijas studiju programmas pilnveidei (ilgtermiņa):

1. Līdz studiju programmas akreditācijai abonēt vismaz trīs no starptautiskām datubāzēm ar pieeju pilniem zinātnisko rakstu tekstiem (piemēram, APA PsycArticles, JSTOR, Sage Journals, ScienceDirect, SpringerLink Contemporary Journals, Taylor & Francis Social Science & Humanities Library).
2. Izstrādāt mācībspēku profesionālās pilnveides un pētniecības atbalsta plānu ar skaidriem KPI (piem., minimālais konferenču/publikāciju skaits uz vienu docētāju noteiktā laika posmā).
3. Ieviest ikgadējas darba izpildes novērtēšanas pārrunas un sniegt konstruktīvu atgriezenisko saiti, balstoties uz studentu aptaujās konstatēto.
4. Dokumentēt un formalizēt ārējo ekspertu un darba devēju līdzdalību kvalitātes uzraudzības procesos (piem., protokoli, sadarbības līgumi, atbalsta vēstules).
5. Pamatkursu docētājiem ieteicams uzrādīt pētniecības aktivitātes tieši savā psiholoģijas apakšnozarē un to regulāri atjaunot (ikgadējas atskaites).
6. Nodrošināt caurspīdīgu mehānismu, kā tiek finansēta daļība starptautiskās konferencēs un publikāciju izmaksu segšana.
7. Regulāri monitorēt, kā pētniecības rezultāti tiek integrēti studiju kursu saturā, un dokumentēt šo procesu kā daļu no kvalitātes sistēmas.
8. Nodrošināt studiju vides pieejamību Rīgas RZA ēkās, dodot iespēju mācīties un strādāt cilvēkiem ar invaliditāti.
9. Ieviest vienotu angļu valodas kompetences pārbaudi (piem., TOEFEL, CEFR C1 sertifikāts vai iekšējs tests ar neatkarīgu vērtējumu) visiem docētājiem, kas mācīs angļu valodā, ja šāda programma tiks turpmāk izstrādāta.

Ja ekspertu viedoklis par kādu prasību vai kritēriju atšķiras, lūdzam norādīt atšķirīgo viedokli.

Nav atšķirīgu viedokļu.

8. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
P1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut		X	
P2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem		X	
P3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem		X	
P4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām		X	
P5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām		X	
P6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X		
P7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām		X	